FREE WAVE 364

MAANDELIJKS MEDIAMAGAZINE

JAARGANG 27
MAART 2004

COLOFON
Exploitatie: Stichting Media Communicatie
Hoofdredacteur: Hans Knot
Lay Out: Jan van Heeren
Druk: EPC

Vaste Medewerkers:
Walter du Bateau, Michel van Hooff (Nederland); Rene Burcksen, Jan Hendrik Kruidenier (VS); Jelle Knot (Internationaal); Eric Wiltshire (Satelliet); Ingo Paternoster (Duitsland); Gijs van der Heuvel (Caribisch Gebied); Radio Magazine (Engeland)

Verantwoordelijke Uitgever
Stichting Media Communicatie, Postbus 5312,
1007 RC Amsterdam
e-mail: olt@xs4all.nl
web: www.mediacommunicatie.nl

Correspondentieadres:
Hans Knot, Postbus 102, 9700 AC Groningen
e-mail: hknot@home.nl
web: www.soundscapes.info

Lidmaatschap:

Nederland:	Euro 23,-
Europa:	Euro 28,-
Rest v/d wereld:	Euro 34,50

Einde abonnement?
Op de adresband staat de datum waarop het abonnement afloopt. Vernieuw dit tijdig! Graag uw eigen adres vermelden onder mededelingen van uw overschrijving (zowel via een overschrijvingskaart als elektronisch). U kunt evenueel uw adresgegevens doormailen/ opsturen met verwijzing naar de overschrijving.

Transacties:
Postgiro 4065700
t.n.v. Stichting Media Communicatie, Amsterdam
(met vermelding eigen adresgegevens)

Verzending:
Eventuele klachten inzake verzending, onregelmatige ontvangst en adreswijziging ten alle tijden richten aan: Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

Advertentietarieven:

	eenmalig	tweemalig
1/1 pagina:	Euro 23,-	Euro 34,50
1/2 pagina:	Euro 14,-	Euro 23,-
1/4 pagina:	Euro 10,-	Euro 16,-

Kleinere advertenties zijn niet mogelijk.

ISSN NR. 1381-8562

FOTO'S

Indien niet anders vermeld zijn alle foto's uit het Freewave archief.

VOORWOORD

Beste lezers,

Televisiekoks zijn tegenwoordig veelvuldig in diverse programma's aanwezig. De zeezenders waren op dit gebied hun tijd al ver vooruit, want vooral bij Radio Caroline belandde regelmatig een kok(kin) voor de microfoon. Van een van hen, Jenny the cook, is in de rubriek 'Heden en verleden' een foto afgebeeld. Tussen alle foto's van mannelijke collega's in een welkome afwisseling, misschien. Maar vanuit emancipatorisch oogpunt niet zo'n handige keuze om haar in het kombuis met een pannetje in haar hand te fotograferen...

Het nodige nieuws vindt u in 'Perikelen' en de buitenlandse rubrieken. Daarna een boekrecensie van het bekende boek "Sender & Frequenzen". Rob Olthof schotelt u o.a. een verhaaltje over satellietontvangst voor. En het zijn niet alleen de Four Seasons die hun herinneringen aan december 1963 hebben. Ook Hans Knot weet er nog heel wat van. Zijn herinneringen deelt hij met u in 'Muziek- en mediaherinneringen'. Tenslotte kunt u na een maandje wachten verder lezen hoe het Ulf Posé verging na zijn RNI-periode. Martin van der Ven sprak met hem. Veel leesplezier!

Jan van Heeren

INHOUD

Heden en verleden	3
Perikelen	9
Nieuws uit Duitsland	12
Nieuws de wereld rond	12
Nieuws uit Engeland	13
Sender und Frequenzen (recensie)	13
Schotel mee met SMC	14
Simpelman	15
Vintage Wireless Museum	15
Muziek- en mediaherinneringen 1963 (1)	16
Martin v.d. Ven in gesprek met Ulf Posé (2)	20

Elke auteur en adverteerder is verantwoordelijk voor zijn/ haar eigen publicatie. Zonder toestemming van de redactie is gehele of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, uit deze Freewave niet toegestaan.

OMSLAG

Foto boven: Harmen Roeland en Wibo van de Linde waaien uit op het voormalige REM-eiland. Zoals in de vorige Freewave reeds vermeld, start vanaf 29 februari het nieuwe tv-magazine 'Studio REM', dat op deze lokatie wordt opgenomen.

© Joost Plomp/TROS

Foto onder: Hannibal in de Radio Nordsee-studio aan boord van de Galaxy (1968)

archief Martin van der Ven

HEDEN & VERLEDEN

Simon Dee terug op de televisie

MA 29 DEC: Vandaag was na een lange afwezigheid Simon Dee, eens één van de eerste deejays op Radio Caroline, weer op de televisie. Dit met een hernieuwde kennismaking met het programma 'Dee Time' vol met oude fragmenten, waaronder zijn tijd op Radio Caroline met oude Pathé-fragmenten van het station in kleur. De productiemaatschappij, die het programma maakt voor Channel Four, heeft Dee zover gekregen met een bepaalde regelmaat het oude programma in een nieuw jasje te gaan presenteren en het ging hem redelijk goed af. Als tune werd trouwens 'Big Lil' gebruikt, een thema dat we kennen van Radio London. Dee heeft daar echter nooit gewerkt. In de aftiteling was te zien dat Steve England verantwoordelijk was voor de muziek, hetgeen iets meer over de reden van het gebruik van de tune zegt.

Simon Dee en Jan Gunnarson

Leuk hebbedingetje

DI 30 DEC: Deze dag, naast andermaal een enorme stapel Nieuwjaarswensen, waar dit jaar maar geen einde aan kwam (erg leuk en hartverwarmend) een pakje met daarin een aansteker en een mooie zakagenda, beiden voorzien van het logo van Radio 227, toegestuurd door Look Boden. Een mooi idee, waarvoor hartelijk dank. Zal zeker in mijn archief gaan.

Skues voor onderscheiding

WO 31 DEC: Vandaag werd bekend dat op de lijst met toekomstige onderscheidingen, die ter gelegenheid van het nieuwe jaar in Engeland zullen worden uitgereikt door de koningin, ook de naam voor een zogenaamde MBE Keith Skues (foto) voorkomt. Hij krijgt de onderscheiding voor zijn lange radioloopbaan en zijn vele liefdadigheidswerk. Nadat ik het nieuws had doorgestuurd aan Chris en Mary Payne, van de Radio London Fanclub, kreeg ik even voor middernacht en dus voor het nieuwe jaar bericht van ze terug. 'Een felicitatie voor Keith Skues. Hij heeft het zeker verdiend deze onderscheiding te krijgen. Het duurt natuurlijk even voordat hij in privé-audiëntie mag bij de koningin maar het is te hopen dat hij de Queen vraagt of ze vroeger ook naar Radio London luisterde.'

Dertig jaar geleden

DO 1 JAN: Vandaag is het precies dertig jaar geleden dat Radio Mi Amigo voor het eerst in de ether kwam met een prachtig, door Will van der Steen geproduceerd eerste uur en negen minuten. Daarna.... stilte gezien generatorproblemen. Hierover zal Will later dit jaar zelf het een en ander vertellen in ons blad. We willen in het kort een internetsite onder de aandacht brengen, waarop stil wordt gestaan bij de geschiedenis van het station. 'Dinsdag 1 januari! Dit is het begin van het jaar 1974, en het begin van Mi Amigo Radio, een nieuw radiostation voor de Benelux.....'.

Ook uit Groningen

Het lijkt nog maar zo kort geleden toch was het op 1 januari 2004 alweer dertig jaar geleden dat we dit konden horen op de 259 meter in de middengolf. De start van Radio Mi Amigo internationaal. Theo van Halsema, uit Groningen, blikt terug op één van zijn favoriete radiostations, waarbij vermeld dient te worden dat hij heden ten dage nog regelmatig luistert naar oude opnamen van Radio Mi Amigo. 'Zelf ben ik vanaf eind 1975 gaan luisteren nadat ik op mijn verjaardag van mijn ouders een transistorradio had gekregen. Een buurjongen had aan mij gevraagd: 'Weet jij waar Radio Mi Amigo zit?'. Nee dus! Nooit van gehoord. Het was op die avond (ik woonde toen in Friesland) een hoop gekraak en storing en niet echt een fijn signaal om naar te luisteren.

Steeds weer terug op dezelfde frequentie

Later ben ik op die frequentie teruggekomen en de radio bleef steeds langer aanstaan op Radio Mi Amigo. De combinatie van Belgische invloeden, de studio's in Spanje en dan natuurlijk dat schip op de Noordzee, maakte het boeiend om naar te luisteren. Ik weet nog dat als ik thuis kwam uit school de radio meteen aanging. En dan was het altijd weer een aparte gewaarwording als er 's middags om vier uur andere deejays aan boord bleken te zitten dan in de ochtend voordat je naar school vertrok. Dat betekende dat er een

tender vanuit Spanje was geweest (want dat geloofde ik toen echt!)'

Internet
'Op internet kun je 'Dossier Mi Amigo' vinden en het geeft een beeld hoe de kranten en tijdschriften in die tijd over deze zeezender schreven. De artikelen zijn letterlijk overgenomen, en de inhoud daarvan staat af en toe haaks op de werkelijkheid. In de komende tijd zullen er nog diverse aanvullingen aan 'Dossier Mi Amigo'worden toegevoegd. De artikelen en foto's zijn voor een groot deel afkomstig uit mijn eigen verzameling. Een speciaal woord van dank gaat uit naar Jan-Fré Vos en Hans Knot voor het mede beschikbaar stellen van krantenartikelen. Verder ben ik veel dank verschuldigd aan Jean-Luc Bostyn van Radio Visie voor het mogen gebruiken van uniek fotomateriaal uit de archieven van Radio Visie.' Aldus Theo in de inleiding van zijn site, die te vinden is via: www.geocities.com/theovanhalsema

Aandacht voor Rob Out
ZO 4 JAN: Op Radio Veronica wordt tussen vier en zes uur in de middag stil gestaan bij het overlijden van Rob Out met een Rob Out Memorial. In dit programma werd er. naast vele legendarische fragmenten van Rob Out op Radio Veronica, terug gekeken via herinneringen met gastheer Toine van Peperstraten samen Tineke de Nooij, Bart van Leeuwen, Jan Morriën, Will Luikinga en Arend Langenberg.

Aanvullingen
ZO 4 JAN: Weer een aantal aanvullingen die allen te maken hebben met Radio Veronica: Het programma 'Stalles' uit de begin jaren zestig. Het eerste deel van de tune, die werd gebruikt, is een onbekende uitvoering van 'There's no bussiness like showbusniness'. Deel 2 van deze tune is ons onbekend. Dan vond Martin van der Ven een Veronica filler, het is een instrumentale versie van 'Boer, er ligt een kip in het water' ofwel hoe leer je pianospelen. Uitvoerende onbekend. Dan hoorden we een promo waarin een oproep voor een ontvangstreport te sturen in het Engels: 'The start of something new' en dat in een 'uitvoerende onbekend versie'. Voor een andere promo werd 'All My loving' van het Orkest van George Martin gebruikt.

Martien Engel
ZO 4 JAN: Met ingang van deze zondag iedere zondagmiddag op Radio 192 in het programma Sangria van Martien Engel (foto) aandacht aan de Zeezenderdisco-grafie, zoals die voor het eerst in tijdschriftvorm in 1994 verscheen en daarna honderden aanvullingen heeft gekregen op internet via Soundscapes. Elke week dus aandacht voor een tune of een nummer dat gebruikt is voor jingles of promotiespots.

Smitje op de radio
DO 8 JAN: Vandaag in een aflevering van de Suriname-uitzending van Radio Nederland aandacht aan de verkeerde kaart van Suriname. Dit in een discussie tussen Erwin Krol, de weerman, en Gerard Smit, oud-RNI nieuwslezer en deejay. Aanvankelijk had men bij de Wereldomroep te horen gekregen dat een Nederlandse inwoner van Suriname had geklaagd. Het was Gijs van den Heuvel die scherp was en ontdekte dat de naam van de persoon, Gerard Smit, herinnerde aan een annonce op de SMC-Freewave site, waarop Gerard een huisje te huur aanbiedt. De telefoon was toen snel gepakt en kon Nederland eindelijk weer eens Smitje horen. Zelf meldde Gerard me dat hij al in diverse kranten en op vier radiostations in Suriname over hetzelfde onderwerp verhoord is.

Egbert Douwe
VR 9 JAN: In het programma 'Single Luck', van de NPS, vandaag aandacht voor Rob Out. Met hem en anderen werd uitgebreid over het lied 'Kom uit de bedstee, m'n liefste' teruggeblikt. Daarmee stond hij onder het pseudoniem Egbert Douwe in 1968 nummer 1 in de hitparade. Het is een bewerking van het nummer 'Come to my bedside my darling' en werd bewerkt en geproduceerd door Peter Koelewijn. Na een avondje doorzakken in het café opperde Koelewijn dat het leuk zou zijn als Out een plaatje zou opnemen. Rob Out stemde destijds in en vergat het plan meteen weer. Maar Koelewijn ging aan de slag en belde Rob Out later op met de mededeling: "We gaan het plaatje maken". De rest is geschiedenis. Verder blikte Out in dit exclusieve gesprek terug op

Rob Out en Wim van Ravestijn, de voorzitter van de Elvisfanclub - 1969

zijn periode als deejay en programmaleider van wat officieel de VOO (Veronica Omroep Organisatie) heette.

Rob Out

VR 9 JAN: Andermaal bij de NPS, maar dan op Radio 1 in het programma 'Uit het Nieuws' een oud interview met Rob Out uit januari 1997. Het interview ging onder andere over het einde van Radio Veronica, Outs contact met Willem van Kooten ('Joost den Draaijer'), de aanslag op Radio Noordzee, zijn katholieke opvoeding en verblijf in een Jezuïetenklooster, de indruk die het beeld van de heilige Veronica op hem maakte, de invloed van de CPN, zijn militaire diensttijd, het begin van zijn carrière en vertrek bij Veronica, de positie van (vertrekkend) voorzitter Bordewijk en (toenmalig) voorzitter Joop van der Reijden, het boek dat hij schreef over Veronica en vooral de tegenwerking die hij ondervond, en de programma's van Veronica in die periode op de radio en de televisie.

Vermist

VR 9 JAN: Nog voordat de MV Mi Amigo in maart 1980 voorgoed naar de bodem van de zee verdween kwam de MV Hosanna in het nieuws. Eén van de bevoorradingsboten van de MV Mi Amigo in de laat jaren zeventig en 1980 is, met bemanning en al, spoorloos verdwenen. Nooit is er een lichaam gevonden, laat staan wrakstukken van de boot. Nu, jaren laten, is één van de familieleden nog steeds radeloos en op zoek naar de waarheid achter het verdwenen schip. Het was eigendom van Germain Ackx die bekend stond om zijn grillen en zijn voorliefde voor drank, lekkere wijven en bedrog. Zelf haalde hij het in zijn hoofd om, toen betaling van bevoorrading eens uitbleef, het stuurwiel en het kompas van de MV Mi Amigo te stelen. Via TROS Vermist proberen familieleden dus alsnog achter de waarheid te komen: www.vermist.nl

Herinneringen

VR 9 JAN: Naar aanleiding van bovengenoemd bericht meldde Leen Vingerling het volgende: 'De Belg Germain Ackx was immers overbekend bij de politie in verband met wapensmok-kel, heling en illegaal bevoorraden van de zeezenders (het betrof hier het radioschip 'Mi Amigo', waar Ackx ook spullen van boord gestolen heeft). Bovendien waren de omstandigheden, waaronder het schip Plymouth verliet, verdacht in de ogen van de Britse politie. Het schip voer plotseling onder andere vlag en een nieuw registratienummer en werd voor de afvaart verkocht aan de vroegere eigenaar van 'Radio Caroline'. Bovendien was het schip ruim verzekerd voor vier ton....

Bij de opname van "Vermist": Hendrik van Nellesteijn (Radio Caroline), zijn vrouw Coline, Walter Simons, daarachter Mirjam Verhoef en Marjo Marcus © Leendert Vingerling

Delmare

De verdwijning van de Hosanna gebeurde rond 15 februari 1980. De laatste keer dat ik Germain zag was in januari 1979.Gerard van Dam en ik moesten Ackx zover zien te krijgen dat hij gasolie zou brengen naar de MV Mi Amigo. Hij durfde niet, zei hij. We gaven de moed niet op en dachten dat we met een fles jenever Germain wel om konden krijgen. Die gasolie moest en zou gebracht worden, want dan zou Radio Delmare vanaf de Mi Amigo kunnen starten. De Epivan lag namelijk voor de kust van Scheveningen en kon niet binnenlopen. Ackx speelde een cruciale rol in het tweede Delmare avontuur.

De publieke vrouw

Nadat de fles leeg was, wilde Germain nog steeds niet gaan, waarop Van Dam het laatste redmiddel liet aanrukken. Een 'vrouwtje van plezier' maakte volgens planning haar opwachting. Helaas mocht dat ook niet baten. De Belg vond het allemaal wel erg leuk en gezellig, maar hij bleef bij zijn standpunt om niet te gaan. Hij vond het een te groot risico en hij wilde zijn schip niet riskeren. Midden in de nacht zijn we behoorlijk 'zat' afgedropen... ontgoocheld..... Het Delmare avontuur vanaf de Mi Amigo was gedoemd te mislukken.

Norderney

VR 9 JAN: Directeur van de Rotterdamse taxicentrale Ravero, Joop ten Cate, heeft de exploitatie van het oude zendschip van Veronica, de Norderney, gekregen, dit weet RTV Rijnmond te melden. Ook is hij in onderhandeling voor overname van het schip. Ten Cate wil er een museum en een discotheek voor veertigplussers van maken. Momenteel ligt het schip in het Kempse Dok in Antwerpen als partyschip. De gemeente Rotterdam moet nog een vergunning afgeven om het schip daadwerkelijk naar Nederland terug te halen. Het is nog niet bekend waar het schip

komt te liggen. Grolsch brouwerijen heeft in ieder geval nog een pacht op het schip voor een periode van zeven jaren.

Aanvulling

ZA 10 JAN: Een drietal aanvullingen. 'Caroline' van The Fortunes werd ook gebruikt op Radio Caroline in 1977 ter promotie van het boek 'Broadcasting from the High Seas', zoals geschreven door Paul Harris. Een andere bekende, 'We love the pirate stations' van The Roaring Sixties werd zowel op Radio Caroline als Radio Mi Amigo gebruikt voor promospots in augustus 1977 om een gezamenlijk programma, op 14 augustus, te promoten. Beide spots werden ingesproken door Marc Jacobs. Tenslotte dient aangevuld te worden dat 'South American Getaway' van Burt Bacharach ook werd gebruikt in een speciale voor Ferry Eden gemaakte versie.

Pracht exemplaar

DI 13 JAN: Ik koop via E-bay wel eens een plaatje over radio en zie dan de mooiste objecten voorbij komen. Ik kan me dan goed bedwingen om niet in te gaan op koop. Totdat ik recentelijk een radio zag aangeboden, die op de foto in uitstekende staat bleek te zijn. Het ging om een Weimar buizenradio met lange, middel en korte golf en UKW. Weimar? Oost-Duitsland? Haalden de Verweys daar de radio's ook niet vandaan? Ik mijn vrouw in ieder geval wel en ik liet haar de foto zien en we waren het snel erover eens dat dit een mooi pronkstuk in onze leeskamer zou kunnen zijn.

Schaalverdeling

Vandaag is deze radio in mint conditie aangekomen. Prachtig om weer dat oude buizengeluid te horen. Maar erg leuk is dat, naast tal van Oostblokstations op de verdeelschaal, ook drie AFN stations (München, Stuttgart en Frankfurt) worden genoemd. Maar het allermooiste is wel dat op de schaal twee zeezenders worden genoemd. Niet vreemd zal je zeggen want dat kwam wel vaker voor op de oude buizenradio's. Ik heb veel gezien en gehoord sinds ik in 1960 de radiowereld ben gaan volgen maar ik heb tot nu toe nog nooit een radio gezien waarop én Radio Veronica én Radio Noordzee (en dan hebben we het over 1964, dus die vanaf het REM- eiland) staan aangegeven. Wie heeft dit ooit eerder gezien?

Nostalgisch

Ik zoek dus een leuk plekje en vind deze op de plaats waar tot nu toe een versie van de draadomroepontvanger stond. En die moet dan maar plaats maken voor de Weinar radio. De draadomroep speaker moet dan maar naar een andere kamer, waar nog meer boekenkasten staan. Wordt toch wel eens tijd dat die ene kast weer eens op orde wordt gebracht en dus zit ik alras op de grond met stapels boeken en tijdschriften om eens op volgorde te zetten. Maar dan ga ik snuffelen en komt plotsklaps het boekje 'Wie wat waar', een jaarboek uit 1948, in mijn handen en begin te bladeren.

Sectie radio

Dit onderdeel staat ook vermeld en op griezelig dun papier ga ik door de pagina's, bang dat er scheuren in komen. Tjé, allemaal portretjes van toenmalige medewerkers. Het jaar voordat ik zelf ter wereld kwam, met daarbij of een cartoon of een tekening. Bladzijde 219 onderaan in kolom 2: Geboren te Utrecht 2 augustus 1905. Hij genoot ULO- en MULO- onderwijs. Op zeer jeugdige leeftijd had hij reeds toneelambities, doch kreeg weinig medewerking van zijn familie, zodat hij eerst een vak moest leren. Op aandringen van zijn vader koos hij eerst het koks - en banketbakkersvak. Zelf stapte hij toen naar Willem Rooyaards en werd in 1923 volontair bij de Koninklijke Vereniging Nederlands Toneel te Amsterdam.

Men vraagt

Frans Nienhuys, 1935

Ik heb het dan over Frans Nienhuys. In 1925 ging hij over naar het Nieuw Nederlands Toneel en in 1932 kwam hij voor toneel en voordracht bij de VARA. In 1935 stichtte Nienhuys een eigen gezelschap: het Nederlandse Cabaret Gezelschap, waarvan hij ten tijde van het verschijnen van het boek in 1948 nog altijd leider was. In 1935 is hij ook begonnen met de VARA-uitzendingen van 'Men vraagt en wij draaien'. In eerste instantie was het een verzoekplatenprogramma met conférences. Zijn adres destijds stond erbij vermeld: Kinderdijkstraat 110 Amsterdam, telefoon 96379. Historie met een traan in de ogen.

Terry

WO 14 JAN: Bij het downloaden van enkele unieke RNI-jingles, beschikbaar gesteld door Hans Hoogendoorn, hoorde ik één jingle waarin verschillende muziekfragmenten waren verwerkt en waarin een ode werd gedaan aan deejay Terry Davis. In ieder geval

was voor mij het gebruik van twee van de vier nummers te herkennen. 'I'm mad about you' van Bruce Ruffin als wel 'Layla' van Derek and the Dominoes. Martin vond ook nog 'School's out' van Alice Cooper.

Geld schooien en maar weer stil zitten

WO 14 JAN: Ik zal het kort houden inzake de brief die de lezers van het blad Horizon, het orgaan van de Caroline Club in Engeland, vorige week kregen van Peter Moore. Hij verlangt in de toekomst minimaal 20.000 Pond per jaar van de lezers aangezien hij met alle geweld wil dat op het digitale platform van Sky de zogenaamde EPG voor het station wordt geactiveerd. Dit betekent dat de naam van het station zichtbaar wordt op de scanner van de signaalontvanger. Daar dient apart voor worden betaald. Die arme Anoraks, hopen ze dat eindelijk het schip weer wordt ingezet, wordt ze gevraagd met een ander doel de portemonnee om te keren.

Opmerking uit London

Zoals een bevriend hoofdredacteur van OEM me vandaag zei: 'Nu weet ik waarom Malcolm Smith voor de naam Peter 'Moore' heeft gekozen. Ons advies: hou je eurootjes lekker voor jezelf. En gezien Moore ook probeerde inhoudelijk invloed te krijgen op het boek '40 years Caroline Memories' waar momenteel hard aan wordt gewerkt, stelde Chris Edwards: 'Ik denk dat het woord 'free' in het woord 'free radio' naar twee kanten toe is gaan werken. Het was gratis voor de luisteraars want een commercieel radio station zou zichzelf moeten bedruipen en het radio station was ook 'free' want men zou kunnen uitzenden wat men wilde en dat zonder regeringsinvloeden en misschien zonder controle van het management. Uit het gegeven dat Moore geld schooit en invloed al wenst op het boek is het woord 'free' definitief naar het verleden verwezen.

Leen herinnert

DO 15 JAN: Vandaag is het 25 jaar geleden dat de MV Epivan, het tweede mogelijke zendschip van Radio Delmare, werd opgebracht. Het schip lag voor de kust van Scheveningen, maar kwam door een storm binnen de territoriale wateren te liggen. Dit was ook bekend bij de Delmare-leiding. De dag voorafgaand aan het drama staat me nog helder voor de ogen.Van Dam belde op zondagochtend bij me aan en vertelde het nieuws."Het is over, ik geef het op", riep hij zwaar teleurgesteld. "Waarom geef je op Gerard?" vroeg ik. "Leen, we hebben geen communicatiemiddelen meer, Leo is onze enige machinist en die zit niet aan boord, er is geen zeewaardige rubberboot om er naar toe te varen en bovenal hebben we geen geld!".

Dan maar huren

De Delmare organisatie zat altijd op zwart zaad, dat was duidelijk. Die dag heb ik mijn portemonnee maar geleegd. Ergens heb ik toen een buitenboordmotor gehuurd en olie en benzine getankt. Daarna zijn we met een piepklein polyester vletje van amper twee meter dat nog bij Leo bleek te liggen, achter de auto, naar Scheveningen gereden. In de binnenhaven krioelde het echter van de 'verkeerde mannen'. Diverse pogingen om te vertrekken, resulteerden in het starten van de motoren van de boot van de havenpolitie. Uiteindelijk lukte het Leo om tegen het ochtendkrieken ongezien er van door te gaan.

Bij de Epivan

Aangekomen bij de Epivan, was Leo tot op het bot verkleumd. In plaats van direct het anker te lichten, de motoren te starten en op te stomen naar een plaats in internationale wateren, werd er eerst een biertje gedronken en gegeten. Nog geen uur later werd het schip geënterd door de Rijkspolitie. De Epivan fungeerde als een splijtzwam in de leiding van Radio Delmare. Tot die tijd bestond die uit Fred Bolland en Gerard van Dam. Fred wilde de 10 kW-zender van de Mi Amigo huren voor de uitzendingen van Radio Delmare en de Epivan inzetten als tender. Gerard van Dam was het daar niet mee eens en wilde de Epivan als eigen zendschip inrichten. Gerard wantrouwde Ronan en wilde op geen enkele manier zaken met hem doen.

De Epivan

Toch een nieuw exemplaar

Uiteindelijk is er wel een nieuwe generator gebracht op de MV Mi Amigo en zou Radio Delmare kunnen gaan uitzenden. Dit liet echter te lang op zich wachten. Ondertussen wilde Gerard toch met de Epivan verder als zendschip en hij liet de bevoorrading doen in piepkleine rubberbootjes. Fred zag dat niet zitten en heeft zich toen teruggetrokken uit de Delmare-organisatie en heeft later de Nederlandse Radio Caroline opgestart.

Een vergeten song

VR 16 JAN: We gaan andermaal naar de discografielijst om te constateren dat in de categorie 'zingende deejays' we door Ed Stewart nog kunnen toevoegen dat hij in 1978 een plaat heeft gemaakt

onder de titel ‘Lollipop people’. De opbrengst was voor de Britse verkeersbrigadiers. Ed Stewart was in de tijd erg populair bij de jongeren met zijn programma ‘Junior’s choice’ dat wekelijks op de BBC werd uitgezonden.

Jenny The Cook
© Leendert Vingerling

Lijstje

ZA 17 JAN: Nadat we recentelijk de lijst met bijnamen zo compleet mogelijk plaatsten, is er een nieuw idee ontstaan voor een ‘lijstje’. Martin van der Ven komt met het volgende idee: een overzicht van alle vrouwelijke deejays binnen de zeezenderwereld. Hij doet alvast een voorschot, waarbij iedereen een aanvulling kan leveren:

Radio Caroline/ Radio Seagull: Samantha Dubois, Charlotte Ribbelink, Monique van Dijk, Diane Lauren, Marty Wright, Susan Charles, Fiona Jeffries, Stevie Lane, Caroline Martin, Jamie King, Jackie Lee, Rowena Wild, Judy Murphy, Melanie McArthur, Cherrie Marshall, Tracey (Jones), Louise Roberts en Kim Frazier

Radio 819/Radio 558: Mirjam Verhoef, Elly van Amstel, Conny Vandenbos, Ria Valk, Marijke van Breemen en Loekie Knol

Radio Delmare: Astrid de Jager

RNI: Elke, Louise Quirk, Jane Valentine, Sheila Ross, Willeke Alberti

Laser: Jessie Brandon, Holly Michaels, Liz West, Chris Carson, Erin Kelly, Jonell (Pernula), Mary Turner en Brandie Lee

Radio Atlantis: Debbie England en Linda Anderson

Radio Scotland: Kathy Spence

Radio Veronica: Ellen van Eck, Mies Bouwman, Brenda, Anoushka en Tineke

Radio Mi Amigo: Michelle en Haike de Bois. En weet je er meer stuur dan een berichtje naar Hknot@home.nl

Toevoegingen

ZO 18 JAN: Zelf heb ik inmiddels wat toevoegingen aan de lijst. Ik tel dan ook de eenmalige shows mee, zoals bijvoorbeeld de Laserdeejays eens op Radio Caroline deden. Allereerst Radio Noordzee: Hennie Spijker had enkele weken een show op zondagmorgen en Meta de Vries die het programma voor de vroege bakker presenteerde. Dan een hele boel namen voor vrouwelijke Caroline deejays dan wel pogingen daartoe: Chris Carson, Ellen the Cook, Jenny the Cook, Barbara Johnson. Erin Kelly, Kathy Kirby, Sana Leone, Linda Lawrence, Mayo, Jennie McKenzie, Sue Mercer, Ann Shelton, Sylvan, Marina Wail en Liz West.

Maar ook bijnamen

ZO 18 JAN: Ze komen nog steeds binnen, de aanvullingen op de bijnamenlijst. Hier weer een aantal dat is teruggevonden in Monitor Magazine door Martin: Pat ‘Brookside’ Brooks, Richard ‘Hot Dog, my hat’s on fire’ Lee en Tony ‘Hot Rockin’ Flame Throwin’ ‘ Kirk.

Seagull ook op digitale platform

ZO 18 JAN: Sietse Brouwer meldde het al eerder aan me dat er een overeenkomst is gesloten met de eigenaren van Apple FM om via het digitale platform van Sky uit te gaan zenden. Dit zal vanaf 1 februari aanstaande gedurende vier uren per avond gebeuren, dat telkens zal worden gevolgd door twee uur aan religieuze programma’s, die het een en ander zullen financieren. Men zal op de 11585 Horizontaal 27500 2/3 zijn te ontvangen.

Liedje

ZO 25 JAN: Een week verder pas het daarop volgende bericht. Harm Koenders stuurt ons een mp3 met een AM-fragment van een Andy Archer show op RNI in augustus 1970. Daarop kondigt hij een Jonathan King-compositie aan, gezongen door Mark Wesley (de toenmalige RNI-deejay). Mag dus opgenomen worden in de lijst van de zingende deejays onder de titel ‘Nothing than a sad sad song’.

Mark Wesley

Dank aan: Rob Olthof, Martin van der Ven, Gijs van den Heuvel, Nico Huijgh, Leen Vingerling

Samenstelling: HANS KNOT

WO 31 DEC: De aangekochte VPRO-documentaire 'Kurosawa, the last Emperor', over de belangrijkste regisseur die Japan voortbracht, is met 13.000 kijkers het slechtst bekeken programma van 2003. SBS 6 zond het best bekeken programma uit: de voetbalinterland Nederland tegen Schotland. Met 5.513.000 miljoen kijkers was die wedstrijd tevens het best bekeken SBS-programma ooit.

Foto met dank aan: http://members1.chello.nl/~h.vanderploeg1

DO 1 JAN: Opmerkelijke opening voor het nieuwe jaar is het bericht dat de uitzendingen van de regionale omroep RTV Oost storen op de programma's van de ziekenhuisomroep HEOS. Ook andere instellingen, zoals zorgcentrum Trivium, kennen het probleem dat zich voordoet sinds RTV Oost een nieuw, sterker signaal uitzendt via kanaal 36. De Tubantia meldde dit in haar krant van gisteren. Voor de vrijwilligers van ziekenhuisomroep HEOS van het Streekziekenhuis Midden Twente (SMT) in Hengelo valt er weinig eer te behalen aan de televisie-uitzendingen die zij vanuit de Albert Schweitzerzaal verzorgen. De kijkers op hun ziekbed krijgen een mengsel van beelden uit de zaal en van RTV Oost. Een oplossing is nabij nu alle vrijwillige omroepers zijn opgeroepen om op 12 januari de technische apparatuur om te bouwen zodat men kan gaan uitzenden op kanaal 37.

DO 1 JAN: Wordt tevens bekend dat de 87-jarige Lo Hartog van Banda, schrijver van de destijds enorm populaire kinderseries 'Ti Ta Tovenaar' en 'De Bereboot', bezig is mee te werken aan het script voor een bioscoopfilm, een musical en een televisieserie. Gelijk aan in de jaren zeventig zal Joop Stokkermans garant staan voor de compositie van de liedjes.

VR 2 JAN: Het marktaandeel van de Publieke Omroep is verder gedaald van 35,9 % in 2002 naar 34,4 % in 2003. De daling komt mede voor rekening van Nederland 2, dat zijn marktaandeel ten gunste van de commerciële stations zag slinken van 17,2 % naar 15,7 %. Het aandeel van HMG (RTL4, RTL5 en Yorin) steeg in verhouding het meest, naar 26,2 %. RTL4 mag zich over 2003 tevens marktleider noemen. Ook SBS trok meer kijkers.

ZA 3 JAN: De AVRO blijft nog zeker drie jaar het programma Opsporing Verzocht uitzenden. De omroep, de politie en justitie hebben afgesproken tot eind 2006 binnen het programma te blijven samenwerken. De AVRO heeft dat bekendgemaakt. Het programma, dat al ruim 21 jaar op de buis is, ondergaat in het nieuwe seizoen enkele kleine veranderingen. Volgens de omroep komen er 'meer gezichten' van vermeende criminelen op het scherm omdat vaker beelden van bewakingscamera's worden gebruikt. Verder gebruikt het programma vanaf komende week een nieuw decor en is de begintune in een nieuw jasje gestoken. Volgens de AVRO kijken wekelijks gemiddeld ongeveer 1,2 miljoen mensen naar het programma en is 29 % van de getoonde misdrijven dankzij Opsporing Verzocht opgelost.

MA 5 JAN: Hij lacht vast en zeker in zijn vuistje. Een deel van het Nederlandse volk had hem al afgeschreven. Inmiddels heeft RTL4 aangekondigd dat hij weer een nieuwe serie 'Laat ze maar lachen' gaat uitzenden en ook zal hij in de Theatershow van André van Duin gaan optreden. We hebben het over Ron Brandsteder, die dus andermaal geen afscheid van ons neemt.

Ron Brandsteder © Willem v.d. Plank/ Radio 192

DI 6 JAN: MTV Networks heeft het afgelopen jaar flink meer jeugdige kijkers aan zich gebonden. Het bedrijf, waartoe de televisiestations MTV, TMF en Nickelodeon behoren, zag het marktaandeel onder de dertien- tot negentienjarigen bijna verdubbelen tot 14,4 procent. Deze stijging komt vooral doordat in 2003 het op kinderen gerichte Nickelodeon werd overgenomen van Veronica. Onder kinderen tussen de zes en twaalf jaar had Nickelodeon eind 2003 een marktaandeel van 21,3 procent. TMF blijft volgens een woordvoerster van MTV Networks vooral een clipstation. Daarnaast richt TMF zich steeds meer op interactieve diensten. Kijkers kunnen via sms teksten sturen naar TMF die dan op de televisie komen. MTV zendt naast muziek ook veel shows en programma's uit. Het aantal kijkers steeg vooral door het succes-

volle programma ‘The Trip’. Dit reisprogramma is door 70,3 procent van de jongeren tussen dertien en negentien jaar minstens eenmaal bekeken.

DI 6 JAN: RTV Drenthe verkeert in grote financiële problemen. Volgens het provinciaal bestuur is de situatie zo ernstig, dat zelfs het voortbestaan van de regionale omroep onzeker is. In een brief aan Gedeputeerde Staten erkent de directie van RTV Drenthe de problemen. Directeur Rob Staal schetst een beeld van oplopende tekorten en uitgeputte reserves. RTV Drenthe krijgt van de provincie ruim 1 miljoen euro voor de nieuwe huisvesting van de regionale omroep. Daarnaast kan het station rekenen op een lening van 7.1 miljoen Euro om de verhuizing te financieren.

DI 6 JAN: De Nederlandse bevolking van 13 jaar en ouder heeft in de laatste week van december massaal de Top 2000 beluisterd. In de laatste week van december luisterden 5,2 miljoen mensen vanaf 13 jaar naar het programma, dat in totaal 144 uur duurde. In 2002 waren dat 5 miljoen luisteraars. Het publiek waardeerde de marathon-uitzending met een 7,7. Ook op internet vestigde de Top 2000 een nieuwe record. De website van de Top 2000 registreerde ruim 5,8 miljoen pageviews, tegenover 3,2 miljoen vorig jaar.

Ron Stoeltie tijdens de Top 2000 © Radio 2

WO 7 JAN: Komt de Telegraaf met het nieuws dat de SBS6 presentatoren Peter R. de Vries en Pieter Storms werken aan een gezamenlijke talkshow. De show heeft als werktitel ‘Peter en Pieter’. Het duo is bezig met een proefuitzending. Aan de hand van dit product beslist SBS of het de show gaat uitzenden. Zullen zeker stormachtige toestanden worden met twee van die superhanen in één programma.

WO 7 JAN:. Na het zeer succesvolle jaar 2002 is het kijktijdaandeel van de TROS in 2003 opnieuw gestegen. De TROS was in 2003 de best bekeken omroepvereniging. De Grootste Familie van Nederland behaalde een gemiddeld kijktijdaandeel van 16%. De KRO behaalde met 13% de tweede plaats en de VARA werd derde met 12%. De TROS was in 2003 met name succesvol met de programma’s TROS Vermist, Radar, Miljoenenjacht, Twee Vandaag, Eén Tegen Honderd, Spangen en Dit Was Het Nieuws.

VR 9 JAN: De NOS maakt bekend het radiostation Colorful Radio, dat ooit begon als Radio London vanuit een trein in Zutphen en dat zogenaamde wereldmuziek uitstraalt, over te nemen van de huidige eigenaar, de Nederlandse Radio Groep BV van Erik de Vlieger uit Amsterdam. De NOS wil per 1 februari starten met het nieuw verworven station, dat de werknaam ‘Urban Radio’ heeft meegekregen.

VR 9 JAN: En dan was er vandaag één van de gebruikelijke Nieuwjaarsvisites in Hilversum en wel die van Broadcast Magazine. Tijdens deze bijeenkomst werd Peter R de Vries (SBS6) uitgeroepen tot ‘Omroepman van het Jaar’. Het is de dertiende keer dat de titel is uitgereikt door de redactie van het vakblad.

ZA 10 JAN: De directie van de STER heeft besloten aan het einde van 2004 te stoppen met het programmeren van de korte filmpjes van Loeki de Leeuw. Dit beestje is dan 33 jaar onderdeel geweest van de reclameblokken op de televisie. Het produceren van de filmpjes is te kostbaar geworden. Wel zal de Gouden Loekie, voor de beste jaarlijkse reclamespot op televisie, blijven bestaan.

MA 12 JAN: Een vreugdevol persbericht van RTV West, waarin bekend wordt gemaakt dat de televisietak in de eerste week van 2004 meer dan 800.000 kijkers heeft bereikt. Dat is een recordbereik in de geschiedenis van de regionale omroep. Uit het Continu Kijkonderzoek (CKO) van Intomart blijkt dat RTV West in een week een bereik van 58,3 procent via haar televisieprogramma’s behaalde. Omgerekend zijn dat 816.000 kijkers. Het gemiddeld dagbereik was 24.6 procent en dat betekent dat er dagelijks 344.000 mensen keken naar de uitzendingen van RTV West. Bij de radioafdeling is er met betrekking tot de luistercijfers ook volop reden tot juichen. In twee maanden tijd is het marktaandeel van 4,2 procent naar 5,6 procent gestegen. Zoals bekend werd het marktaandeel van Radio West meer dan gehalveerd na de totale mislukking van het all-talk format, de zogenaamde praatradio. Sinds oktober heeft Radio West weer een normale programmering die past bij deze regionale omroep en dat heeft in korte tijd tot een aanzienlijke stijging van de luistercijfers geleid.

MA 12 JAN: Het commerciële radiostation Rebecca Radio is te koop. De beide huidige aandeelhouders,

Noordelijke Dagblad Combinatie (NDC) in Leeuwarden en de Koninklijke Boom Uitgevers in Meppel, willen er vanaf. Een radiostation met een primair op entertainment gerichte focus past niet binnen de huidige strategie van de beide bedrijven. Het radiostation draait met verlies. In 2002 jaar bleef de verkoop van reclamezendtijd opnieuw achter bij de verwachtingen, zo blijkt uit het jaarverslag van de NDC. Met een aantal maatregelen werd geprobeerd om de exploitatie te verbeteren. Het afgelopen jaar zou nauwelijks beter zijn verlopen. Men is op zoek naar nieuwe aandeelhouder(s), hetgeen Rebecca Radio de ruimte kan geven om haar positie verder uit te bouwen. Rebecca Radio zendt uit in Noord-, Oost- en Midden-Nederland. Het programma bestaat uit popmuziek, met klassiekers uit de jaren tachtig en negentig, afgewisseld met regionaal nieuws en concertinformatie.

DO 15 JAN: De Vereniging voor Commerciële Radio is niet te spreken over de eventuele overname van Colorful Radio door de NOS. Secretaris van de VCR, Martin Banga noemt het 'te gek voor woorden' dat met publiek geld een commercieel radiostation wordt overgenomen. 'Ze nemen zelfs een deel van de schulden van Colorful over. Toen ze vier jaar geleden de Concertzender kochten, hebben we daartegen een procedure aangespannen. Die loopt nog. Als ze Colorful overnemen, overwegen we ook juridische actie', zei hij in de Volkskrant.

VR 16 JAN: HMG zou op zoek zijn naar nieuwe talenten meldden we eerder in deze rubriek. Het geruchtencircuit meldt dat zowel Robert Jensen (Radio Noordzee) als Giel Beelen serieus kandidaat zouden zijn voor een plek binnen het presentatieteam van Yorin FM. Indien het waar zou zijn betekent het een terugkeer van Jensen bij Yorin FM. Doel van het binnenhalen van nieuw talent is het forceren van een stijging in luistercijfers. En dit onderwerp wordt dus vervolgd.

VR 16 JAN: De vrijdagen brengen in de toekomst weer ruimte voor oud-NOVA-presentator Paul Witteman gezien hij gaat meewerken aan de nieuwe opzet van de vrijdagafleveringen van het programma. De uitzendingen zullen telkens vanuit Den Haag gaan plaatsvinden waarbij Paul aan Ferry Mingelen zal worden gekoppeld. De volgende vrijdag is er het duo Polak en Pauw. En dat betekent dat Paul Witteman twee keer per maand te zien en te horen zal zijn.

ZA 17 JAN: De ouderen in Nederland klagen geregeld over een gebrek aan geschikte radio- en televisieprogramma's voor hen. Eén van de oorzaken daarvan is dat adverteerders hen niet als interessante doelgroep zien. Dat is echter onterecht, zo is gebleken uit onderzoek van de STER. Ouderen worden wel degelijk beïnvloed door reclame. Liefst vijf miljoen Nederlanders behoren tot de 50-plussers. Toch wordt deze groep bij het bedenken van marketingbeleid nauwelijks meegenomen. Adverteerders richten zich vooral op de doelgroep van 20- tot 49-jarigen, de zogenoemde 'boodschappers'. Met name commerciële stations houden daar rekening mee en stemmen er hun programmering op af. De adverteerders denken dat ouderen merktrouw zijn en daarom slecht zijn te bewegen een ander product te kopen. Maar volgens de STER is dat helemaal niet zo. Uit het onderzoek blijkt dat de doelgroepen 50 tot 64 jaar en 65+ helemaal niet meer of minder merktrouw zijn dan de boodschappers. Dat blijkt erg afhankelijk te zijn van de productsoort. Volgens de organisatie vormen vooral 50- tot 64-jarigen een interessante doelgroep.

MA 19 JAN: Ruud de Wild (foto) vertrekt alsnog per 1 juni 2004 naar Radio 538. Het contract van hem wordt met ingang vanaf dat moment ontbonden. Dit betekent ook dat er een einde komt aan de presentatie van het televisieprogramma 'Top of the Pops'. Uiteraard is men bij zijn huidige werkgever BNN zeer teleurgesteld gezien zijn grote inbreng aan populariteit van deze jonge omroep. De verbetering van zijn positie was de reden dat het aanblijven van hem bij BNN onhoudbaar werd.

DI 20 JAN: Het ziet er naar uit dat De Nieuwe Omroep alsnog in aanmerking komt voor een uitzendvergunning. Men moet voor 1 maart aanstaande 50.000 leden hebben, waarbij men nu reeds op bijna 47.000 leden zit. Al eerder probeerde men een plek te krijgen binnen publiek omroepland.

DI 20 JAN: Sinds vandaag is Radio10 Gold weer een aantal uren meer per etmaal te beluisteren via de 1395 kHz. Men is nu liefst 21 uur te beluisteren, tegen tot nu toe 14 uur. Alleen de uren tussen zeven en tien in de avond is er geen signaal, daar de zender wordt uitgezet. In die uren is een krachtige zender vanuit Albanië gericht op Europa met als doel de verspreiding van het signaal van Trans World Radio.

WO 21 JAN: Vandaag wordt bekend dat binnen niet al te lange tijd Arrow 90.7 FM in een deel van Nederland via de FM te beluisteren zal zijn via de vorig jaar verworven licentie van landelijke bedekking. Eerst zal in een groot deel van het westen en een deel van het noorden het station te ontvangen zijn. Zoals eerder door ons gemeld zal het nieuwe station klassieke en jazz muziek gaan brengen. Het is

onderdeel van het concern dat ook via de 675 kHz in de middengolf Arrow Classic Rock uitstraalt. De onderneming is eigendom van Willem van Kooten en Ad Ossendrijver.

WO 21 JAN: Al jarenlang het vertrouwde geluid van één van de doordeweekse late avonden op Radio 1 is Henk van Hoorn. Dat zal hij voorlopig blijven want de presentator van 'Met het Oog op Morgen' heeft aangegeven na 1 juli ook door te gaan met de presentatie van dit programma. Wel zal hij met alle andere omroepactiviteiten stoppen. Hij startte veertig jaar geleden zijn loopbaan bij de AVRO om uiteindelijk als hoofdredacteur NOS Radio te eindigen.

ZA 24 JAN: Paus Johannes Paulus II is vandaag weer volledig in de belangstelling op de televisie doordat hij vandaag in een van zijn vele toespraken de ouders van kinderen gevraagd heeft duidelijk te selecteren waar de kinderen naar mogen kijken. Eén van de redenen van zijn oproep is dat veel programma's het familieleven verkeerd portretteren. Te vaak worden onderwerpen als abortus, homoseksualiteit, scheidingen en anticonceptiemiddelen gepromoot in dergelijke programma's, hetgeen schadelijk voor de maatschappij zou zijn.

HANS KNOT EN MICHEL VAN HOOFF

Einde actie
Meer dan vijftig jaren waren de bewoners van het kleine dorpje Valley in Beieren niet anders gewend dan dat er aan de rand van hun plaatsje een zenderpark stond dat werd gebruikt voor het verzorgen van zowel kortegolf- als middengolfuitzendingen, die werden gericht op de landen in het voormalige Oostblok. Sinds 1995 heeft de bevolking via verschillende rechtszaken geprotesteerd tegen het nog langer aanwezig zijn van de zenders. Niet alleen een eventueel gevaar voor de volksgezondheid. Nee, een groot deel van de bevolking had daadwerkelijk te lijden onder diverse vormen van afwijkingen, zoals slapeloosheid, reuma aanvallen, migraine en lusteloosheid. Het is niet bekend of deze inwoners nog steeds last hebben maar het goede nieuws is dat de zenders sinds 1 januari definitief zijn uitgeschakeld. Een ander voordeel is dat de uitzendingen van Radio Free Europe, gericht op bijvoorbeeld Georgië niet meer plotseling uit de stekkerdozen of de wasmachines komen in de directe omgeving van het voormalige zenderpark.

INGO PATERNOSTER

Wederopbouw in gang gezet
Zoals gemeld ondervond Radio For Peace International vorig jaar grote problemen toen het hen onmogelijk werd gemaakt nog langer programma's te verzorgen vanaf het universiteitsterrein van The University for Peace, dat even buiten San José, de hoofdstad van Costa Rica is gelegen. Men heeft al geruime tijd het gebouw verlaten en de zendinstallaties als wel de studio's ontmanteld. Dat betekent niet de mensen achter het station met de pakken neer zijn gaan zitten. Men heeft de spullen inmiddels naar een ander stuk grond gebracht waar de wederopbouw zal plaatsvinden. Het station heeft tevens een kantoor in San José ingericht. Het kan maanden duren alvorens Radio For Peace International weer in gebruik wordt genomen.

Ook in Engeland actief
Advent International, dat recentelijk via een meerderheidsaandeel eigenaar werd van Radio 538 en enkele maanden eerder in Hongarije de belangen van het Britse GWR opkocht van een aantal radiostations in dat land, heeft zich nu ook op de Britse markt gestort. In een recentelijk interview meldde de eigenaar van Advent International zeker ook belangen te zien binnen de Britse radiomarkt, waarbij vooral het nu in eigendom van SMG zijnde Virgin Radio best eens een doel kan zijn. Charlie Cox, eens baas bij Daily Mail en LBC, is door Advent International aangesteld als directeur van de Hongaarse tak van de onderneming. Maar voordat Engeland echt aan de beurt is, kan het best zo zijn dat we voor het eerst weer horen van Advent International als men de overname van een deel van het aandelenpakket van The Scottish Radio Holdings regelt.

Naamsverandering
In Roemenië heeft recentelijk Radio Contact haar naam gewijzigd in Kiss FM met als doel vooral een meer jongere luisteraar te gaan bereiken. Het besluit is mede genomen omdat de Belgische onderneming Contact Belgium – een dochteronderneming van RTL – het meerderheidsbelang in het station verkocht. Kiss FM is één van de grootste stations met een landelijke bedekking in Roemenië.

Geen propaganda
Opmerkelijk is het nieuws uit Oeganda waar het parlement een voorstel van de regering om een landelijk dekkend FM-station op te zetten, heeft afgewezen. Het doel van de regering was het station vooral in te zetten om verslag te doen van de al zeventien jaren durende oorlog in het noorden van het land. Het parlement, dat voor het merendeel van mening was dat de regering het nieuwe netwerk wenste in te zetten als propagandawapen, heeft desgevraagd aan de regering bekend gemaakt dat men

beter gebruik kan gaan maken van de stations die in het directe gebied dan wel in de omgeving daarvan actief zijn.

Stap voor stap
De Tunesische regering heeft vorig najaar besloten stap voor stap private radio en televisie toe te staan in het Noord-Afrikaanse land. Het eerste station dat van de nieuwe regeling gebruik maakte is Radio Mosaïque FM. Tijdens de officiële opening zei de president van het land dat tot voor kort een strenge staatscontrole op alle media had, Zine el Abidine Ben Ali, dat het tijd werd het medialandschap voor een breed publiek op een eerlijke manier te openen.

JELLE KNOT

NIEUWS UIT ENGELAND

Terug op de radio
Iedere zondagavond is sinds eind december Benny Brown weer te beluisteren op de radio. Het gaat om een Rock and Roll oldies show via Classic Gold Digital Network. Benny kennen we als zeer goede deejay in de jaren tachtig op Radio Luxembourg en van zijn programma's op Cable One. Hij woont al jaren in Duitsland en heeft daar zijn eigen productiemaatschappij.

Snel gekomen snel gegaan
We meldden de vorige keer dat Coca Cola Inc. de nieuwe sponsor was geworden van de BBC Chart Show. Eigenlijk net zo snel als dit nieuws kwam is de firmanaam weer verdwenen uit de programma's. Op het einde van de radioversie is er dus geen credit meer voor de frisdrankengigant en in de Top of the Pops-versie is het logo van Coca Cola verdwenen. Dit alles op advies van het ministerie voor cultuur, alwaar de staatssecretaris Tessa Jowel een advies heeft ingediend inzake het voeren van reclame gericht op kinderen, waarbij een betere gezondheid voorop moet staan.

Redactie RADIO MAGAZINE

recensie:
Hans Knot

Ieder jaar tegen het einde van het jaar ben ik weer verbaasd dé bijbel te mogen ontvangen die zeer belangrijk is voor de DX'ers die de Duitse taal bekwaam zijn. Maar ook voor de fanatieke DX'er is het boek zeer belangrijk te noemen en moet het geen probleem zijn zich door dit boek heen te worstelen. Eind december 2003 vond ik in mijn postbus voor liefst de 21ste keer een editie van dit standaardwerk Sender und Frequenzen. Dit jaar is het 576 pagina's dik en zoals altijd samengesteld door Michael Schmitz en Wolf Siebel uit Duitsland. En ieder jaar wanneer er weer een nieuwe editie verschijnt is deze nog mooier dan die van het jaar daarvoor. Niet alleen hebben beide heren alle informatie van de vorige editie bijgewerkt met de meest recente gegevens, maar hebben ze ook allerlei informatie toegevoegd die van groot nut kan zijn bij het regelmatige afstruinen van de diverse golflengten.

Natuurlijk weet ik dat deze uitgave van origine bestemd is voor de Duitstalige lezers, maar in mijn ogen is dit boek al jarenlang een veel betere uitgave dan de jaarlijkse Engelstalige bijbel voor de DX'er, The World Radio and TV Handbook. Ik begrijp dat de lezer nu denkt dat het een persoonlijke mening is, maar ik bedoel het uit de grond van mijn fervent radiohart.

Het naslagwerk informeert de lezer niet alleen over alle belangrijke stations in meer dan 200 landen; hoe de ondernemingen hun kortegolfstations runnen, maar men geeft ook informatie over activiteiten op de middengolf, de lange golf en de FM-banden. Wanneer je in het bezit bent van een vroege editie van dit jaarboek en deze naast de nieuwste editie legt kun je zien dat er wat veranderd is binnen de ruim twee decennia dat het boek uitkomt, maar dat de samenstellers ook steeds scherp zijn gebleven op de meest recente ontwikkelingen. Want wees eerlijk dat, toen het boekwerk voor het eerst uitkwam in 1983, we nog niet hadden gehoord van zaken als 'internet' 'e-mail' dan wel de moderne lay-out van de bijbel, gemaakt via de computer.

Alle meest belangrijke informatie is verpakt in 'Sender und Frequenzen 2004' en omdat het 2004 is heeft men, zover bekend, ook alle informatie inzake e-mail adressen van stations en de mogelijkheid tot gebruik van internet door deze, vermeld in het boek.

Omdat Schmitz en Siebel beiden een achtergrond hebben in de wereld van de vrije radio en daar dus de nodige herinneringen aan hebben, heeft het duo ook een speciaal hoofdstuk ingericht voor die stations die voornamelijk voor hun aanhang actief zijn in de weekenden. De zogenaamde 'Pirate Radio Stations', een uitdrukking waarvan ik van mening ben dat deze al meer dan veertig jaar lang verkeerd wordt gebruikt.

Als je door het boek heen bladert vind je ook een zeer goed overzicht van alle frequentiebanden tussen de 150 kHz en de 30 MHz. En natuurlijk noemen de samenstellers van het boek niet alleen de namen van

het station maar noemen ze ook de door de stations gebruikte frequenties, het vermogen van de zenders en de mogelijkheden de stations te ontvangen.

Ook is er een bijzonder interessant hoofdstuk opgenomen voor diegene die nog niet zo diep in de wereld van het DX'en zit. Allerlei handige adviezen op welke manier men de korte golfstations, die de wereld rond actief zijn, kan ontvangen. Vanaf pagina 18 tot en met 306 is een opsomming van meer dan 200 landen die actief zijn op radiogebied en voor de niet DX'ers onder ons zijn er heel wat onbekende namen onder. Omdat het een Duitstalige publicatie is wordt er natuurlijk een goed overzicht gegeven van de radiostations die er rond de wereld in de Duitse taal actief zijn. Maar dit geldt natuurlijk ook voor de stations die actief zijn in het Frans, Engels, Russisch en Spaans. Gek genoeg wordt ook nog een opsomming gegeven van de stations die programma's uitzenden in Esperanto. Eens zeer geliefd bij de radiostations in de diverse landen maar anno 2004 tel ik er nog maar vijf stations die in de wereldtaal uitzenden, waaronder Radio Havanna, CHI Peking en Radio Vatikaan.

Enkele andere interessante hoofdstukken in de editie van Sender und Frequenzen 2004 gaan over onderwerpen als 'Analoge of DRM-ontvangers?'en 'Geluiden uit Arabische landen'. Inclusief verzendkosten komt het boek op een bedrag van 31.90 Euro en daar krijg je dus bijna 600 pagina's met wereldse informatie voor.

Je kan het boek bestellen door een brief of e-mail te sturen naar Siebel Verlag, Auf dem Steinbüchel 6, D- 53340 Meckenheim, Deutschland.
E-mail: Leserservice@siebel-verlag.de

Als uitgever van het Freewave Media Magazine komen er bij de Stichting Media Communicatie heel veel brieven en e-mails binnen, waarbij het ook vaak gaat om productinformatie. Zo krijg ik regelmatig vragen van mensen die een schotel willen aanschaffen, maar afschrikken van het enorme aanbod op de markt en daardoor door de bomen het bos niet meer zien. Bij de handelaar zien ze allemaal fraaie tuners staan - de één kan nog meer produceren dan de andere. Maar de vraag blijft vaak welk product moeten ze nu nemen?

Ikzelf worstel soms ook met die vraag. En hoe ik er uit ben gekomen zal ik u proberen uit te leggen. Ik heb zelf momenteel een Nokia tuner met Irdeto codering. Die codering is ouderwets en sinds kort ontvang ik geen Nederlandse Publieke Omroep meer, tenminste niet via de schotel. Onze overheid heeft namelijk de ontvangst op ASTRA verkwanseld aan de Canal+ organisatie. Binnenkort moeten de bezitters van een schotel in Nederland, tenminste als u de Nederlandse publieke televisie en de publieke radio (de commerciële radiostations zijn namelijk wel zogenaamd 'free to air') ook wilt ontvangen via de ASTRA, overgaan tot de aanschaf van een SECA tuner.

Taalt u niet om de Nederlandse publieke stations, dan is er niets aan de hand. De diverse BBC kanalen zijn allemaal vrij te ontvangen evenals de televisiesignalen afkomstig uit landen als Frankrijk, Duitsland, Italië, Spanje en ga zo maar door.

Kortom:

1) U wilt beslist de Nederlandse Publieke Omroepen kunnen zien en horen? Dan bent u verplicht een SECA 2 ontvanger te kopen met een Canal+ smartcard erin. De kaart kost zo'n 75 euro plus uw te betalen maandelijkse vergoeding voor de ontvangst van bijvoorbeeld de Canal+ filmtransponders. U kunt ook kiezen voor uitsluitend commerciële en publieke omroepen met daarbij gevoegd bijvoorbeeld Discovery. Dat is meteen veel goedkoper dan met Canal+ filmnetten erbij.

2) U wilt uitsluitend de BBC stations zien en Britse radiostations ontvangen. Dan kunt u gebruik maken van eventueel de Irdeto tuner. Maar veiligheidshalve kunt u beter meteen overstappen op Seca 2 tuner, maar geen smartcard nemen. Dit scheelt u tientallen euro's per jaar.

3) Wilt u zowel Franse, Duitse als bijvoorbeeld Italiaanse televisie- en radiostations ontvangen maar ook de Britse stations. Dan kunt u bijvoorbeeld volstaan met 1 schotel en een dubbele LNB. U kunt dan namelijk zowel ASTRA 19 als de 28 graden ontvangen. De reden dat men eigenlijk is afgestapt van Irdeto zit hem vooral in het feit dat de Irdeto code gekraakt is. In heel Europa is er nu een levendige handel in Irdeto smartcards. Deze handel zal spoedig doodbloeden, omdat in 2004 men massaal afstapt van Irdeto. De nieuwe code: Seca 2 is ondanks andersluidende berichten, nog steeds niet gekraakt.

4) Dan de schotels die er te koop zijn en de plaatsing: Velen zien op tegen het plaatsen van een schotel. Ga zelf niet knoeien als je niet technisch onderlegd bent en laat de vakman de schotel plaatsen en let erop dat het inderdaad een vakman is. Ik kan het weten want ik spreek uit ervaring. Je hebt van die klungelaars die alleen maar televisiestations kunnen programmeren maar totaal geen verstand hebben van de ontvangst van de radiostations via de satelliet. Vraag dus vooraf beslist of ze daar ervaring in hebben.

5) Wilt u meerdere satellieten ontvangen? U weet het niet? Wees verstandig en koop een exemplaar van Veronica Satellite of de Hopperguide. Vooral dit laatste is een uitstekend blad waarin alle satellieten met frequenties beschreven zijn.

6) Welke tuner moet ik kopen? Dat hangt natuurlijk af met wat u aan signalen ontvangen wilt. Alleen ASTRA? Dan bijvoorbeeld de Echostar. Alles? Dan is de Dreambox een goed voorbeeld of de Xtreme. Daarmee kunt u praktisch alles ontvangen.

7) Ga niet over één nacht ijs: informeer u goed en lees wat bladen over dit onderwerp schrijven of schaf het boekje “Satellietgids 2004” aan.

Zodra je een schotel hebt, raak je er compleet aan ‘verslaafd’. Jazz stations, Gouwe Ouwe, klassieke stations, pop, easy listening, schlagers, chansons... het is er allemaal. Succes met de eventuele aanschaf van uw schotel.

ROB OLTHOF

Je kunt het één en ander bedenken bij het aanschouwen van deze titel boven dit verhaal. De naam ‘Simpelman’ heeft betrekking op een cartoon in de zestiger jaren van de vorige eeuw, zoals geplaatst in Dagblad Het Parool. Van origine was het een creatie van Wim de Mooij van Wieringen, die werkte voor de Maarten Toonder Studio’s. Simpelman werd voor het eerst gepubliceerd in Tom Poes in 1947, maar beleefde zijn hoogtijdagen in de periode 1962 tot en met 1968, toen het verscheen in de eerder genoemde krant.

Cartoons, veelal bestaande uit vier beeldjes, die Wim de Mooij van Wieringen om een typetje van eenvoud heen tekende. Aan deze leuke cartoon werd ik al weer enige tijd geleden herinnerd toen ik constateerde dat in Nederland het ‘Frans Bauer-virus’ rondwaarde. Bauer is volgens mij de tegenpool van André Hazes, de volkszanger die zo graag Heineken, ellende, echtscheidingen, narigheid en meer zaken van dat soort in zijn liedjes propt. Ik weet er alles van, want het management van Hazes huurde bij mijn vader zo’n dikke 25 jaar geleden kantoorruimte aan de Willemsparkweg in Amsterdam Oud Zuid. En dus kan ik melden dat de familie Olthof regelmatig werd verrast met enige luidklinkende verbale uitspraken van Heer Hazes.

Hij had voor deze uitingen helemaal geen versterker nodig want vanuit het souterrain, alwaar het management ten tijde van ‘De vlieger’ en andere eerste hits van Hazes was gevestigd, kwam het geluid zondermeer duidelijk verstaanbaar op de eerste verdieping door. “Godkolere, ik neem die bagger niet op”, hoorden we hem regelmatig beneden schreeuwen tegen een EMI-man. Hazes wilde blues zingen en uiteindelijk mocht hij zo’n cd opnemen. Hij begon zijn carrière met het nummer “Eenzame Kerst” voor Phonogram waar ik destijds werkte. Toen de single uitkwam, bezocht Hazes het kantoor in Buitenveldert in Amsterdam en zong voor het aanwezige personeel. Na afloop zette Hazes zich aan de blikken

Ga je de komende zomer naar Engeland ofwel Londen en omgeving? Dan raden we je aan eens te gaan naar The Vintage Radio Museum van Gerard L. Welsh aan 23 Rosendale Road, West Dulwich, London.

Als volgt te bereiken: je gaat met de underground naar station Brixton. In de zijstraat rechts van de uitgang van de underground neem je de bus naar Dulwich. Wel even van te voren een afspraak maken met Gary en zijn vrijwilligers op: 0044-2086703667

Heineken en toen de happening voorbij was had ik, samen met een collega, de twijfelachtige eer om Hazes in een gereedstaande taxi te proppen. Hoe het verder ging met Hazes is u allen bekend, denk aan de speelfilm die later nog op de televisie werd uitgezonden: een zanger die zichzelf niet onder controle heeft en de ene echtscheiding na de ander beleeft, maar wel volle zalen en Arena's trekt.

In de tijd dat de Stichting Media Communicatie tezamen met Peter Rensen (ex-hoofdredacteur van onder meer het Holland FM Magazine) het blad 'Showkrant'uitgaf, voorspelde Rensen al dat 'deze jongen het gaat maken'. Hij had het toen over een zeer jonge Frans Bauer. De reden? De man is zo voorspelbaar simpel en ongecompliceerd dat hij geen houding hoeft te 'faken'. Hij is gewoon zoals hij is. Peter Rensen is helaas al enige jaren dood en ik hoop dat hij 'boven' geniet van het succes van Frans Bauer.

In deze tijd van terreurdreiging, recessie, werkloosheid en andere narigheid is er kennelijk behoefte aan ongecompliceerdheid. Frans Bauer behoeft het niet nakomen van het stabiliteitspact niet uit te leggen aan zijn fans (ze zouden niet eens weten wat ermee bedoeld wordt). Nee, de wereld van Frans is lekker ongecompliceerd. Waar zie je dat Frans voor het oog van de camera zelf zijn schilderijtje ophangt, zelf een kopje koffie inschenkt, zelf rommelt in huis. Nergens toch? Of wel?

De programmamakers op Radio 2 willen zijn platen eigenlijk niet draaien en toch stond hij geruime tijd op nummer 1 en konden ze er niet meer omheen. Dat is de kracht van RTL 4. Als je het maar genoeg uitzendt, loopt half Nederland achter je aan. Chiel Montagne denkt nu meteen een gat in de markt gevonden te hebben door een publieke omroep op te richten zodat 'Het volkse Nederlandse repertoire' vanaf 2005 ook op de publieke netten te horen zal zijn. Ome Chiel moet voor 1 maart 50 000 donateurs bij elkaar scharrelen anders blijft het een hersenschim van hem. Chiel is zeker vergeten dat Holland FM, Hollands Glorie en Radio Noordzee (in het begin draaiden ze erg veel Hollands repertoire) het ook niet gered hebben.

Als sinds de jaren zeventig wordt er van diverse kanten geblaat dat er meer Nederlands Volksrepertoire gedraaid moet worden en als zo'n station er is, blijkt dat het geen bestaansrecht heeft. Aan Chiel is het feit voorbij gegaan dat we in een recessie zitten en je met de beste wil van de wereld geen 50 000 mensen zo gek krijgt om 6 euro te storten voor zijn droom. Elk mens mag dromen, maar deze droom komt - vrees ik – ook weer niet uit. Ik heb nog even gedacht om busreizen te gaan organiseren namens SMC vanuit het midden van het land naar het Brabantse Fijnaart. Dit om het bedevaartsoord van Bauer's familie te bezoeken, maar in gedachten zag ik mezelf ook al als 'Simpelman' afgebeeld en daar had ik ook weer geen zin in.

Dan wil ik het niet alleen over André, Frans en Chiel hebben maar ook nog eens over een van de vele radiofans. Schreef ik laatst dat zelfs John uit IJmuiden niet meer belt om te vragen of er nog nieuwe zeezenders komen, dan kan ik u gelukkig mededelen dat hij wederom gebeld heeft met deze vraag. Maar hij is niet de enige die schimpen ziet vanaf zee. Ene Peter uit Heerhugowaard had melding gemaakt in de gastenrubriek van Radio 192 dat er weer een Zweedse zeezender op de 603 kHz zal gaan uitzenden. Hij stuurde ook nog foto's mee. John had dit natuurlijk gelezen en was in hoge staat van opwinding geraakt.

John: er is nieuws voor je: laatst was ik in Zandvoort en je gelooft het of niet: ik zag een stip op zee van een schip met een hele hoge mast. Zou er dan toch in 2004….

ROB OLTHOF

1963 was de tijd dat we toch nog met grote regelmaat, tenminste als je rond de 15 jaar was, al naar de bioscoop kon gaan. Het was ook de tijd dat we meer naar de radio gingen luisteren want we ontdekten naast de enkele programma's, die gericht waren op de jeugd via Hilversum 1 en 2, ook de mogelijkheid om buitenlandse radiostations uit de buizenradio te halen. Dat heerlijke warme geluid dat een enorme sfeer in de huiskamer bracht. Overal op de wereld ontpopte zich het medium televisie meer en meer en waren er – zoals altijd – tegenstanders van het nieuwe medium. De vrijheid om naar nieuwe films te gaan in de bioscoop was er natuurlijk bij lange na niet voor iedereen. Hans Knot duikt met U in het verre verleden van het jaar 1963 en wel naar de maand december om te zien wat er zoal aan media- en muziekherinneringen is op te halen. Een maand dat hij zelf 14 jaar en 3 maanden oud was en

de eerste muziekbladen door hem werden gekocht, aangeschaft van fooien die hij ontving door de klanten in de kapperszaak van zijn vader op de zaterdagen in te zepen.

In Zuid-Afrika werd in december 1963 weer eens een verbod op een film gelegd en wel op de vertoning van 'Heavens Above'. De reden hiervoor was dat in deze film een neger een rol speelde, waarbij hij op voet van gelijkheid met blanken omging. De film handelde over een priester die een neger als koster in dienst nam. Zo werd de dagelijkse omgang tussen baas en knecht vertoond maar ook de aanwezigheid van de donkere koster tijdens kerkdiensten en de doop van een jong blank kind. Men had de ban tegen kunnen houden als de regisseur de schaar had gepakt en die scènes had verwijderd die in strijd waren met de toen nog gehandhaafde Apartheidwetten. De producenten achter de film, de gebroeders Boulting, gaven echter geen toestemming aan de regisseur om de film aan de regels van de Zuid-Afrikaanse regering aan te passen.

Maar hoe stond het bijvoorbeeld met de televisie in Italië in het jaar 1963 en wanneer was dit medium in dit Zuid-Europese land tot ontwikkeling gekomen? Om bij de oprichting van de RAI (Radiotelevisione Italiana) te komen moeten we teruggaan naar het jaar 1954. Het was een particuliere onderneming, waarbij wel moet worden vermeld dat het merendeel van het aandelenkapitaal in handen kwam van de overheid en deze aandelen werden weer gecontroleerd door het Instituto per la Riconstruzione Industriale (de IRI). Krachtens een statuut van 1952 voerde de RAI vanaf 1953 in exclusiviteit het beheer over radio en televisie in het land. In 1954 werden de programma's van het eerste televisienet opgezet, terwijl in 1962 daar een tweede net aan toe werd gevoegd. Daar Italië beslist niet te vergelijken was met landen als Nederland en België had men meteen te maken met een groot aantal zenders en steunzenders om de bevolking – tenminste diegenen die in het bezit waren van een ontvangsttoestel om de beelden te kunnen zien – tevreden te stellen. Men had toen al 61 zenders om landelijke bedekking te bewerkstelligen. Eind december 1963 had men studio's in Rome, Milaan, Turijn en Napels.

Ook 1963: met afgebeeld apparaat lukte het om experimentele beeldopnamen te maken op een gewone geluidsband

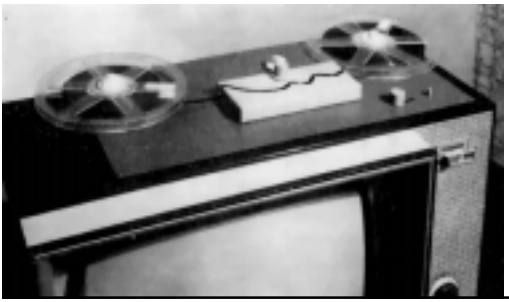

Men had toch al een aardige voorsprong genomen op het aanbod dat in Nederland en België op dat moment werd gebracht want de Italianen konden op dat moment al naar 87 uur aan televisie per week bekijken. Maar hoe werden die uren dan verdeeld? Hier een overzicht in procenten: Educatie 23%, actualiteiten 15%, cultuur 12%, nieuws 11%, sport 10%, zang en dans 7%, programma's voor de jeugd 7%, films 7%, toneel 7%, muziek 3% en afsluitend in de categorie divers inclusief reclame 8%. De tijd beschikbaar volgens eerder genoemde statuten mocht niet meer dan 5% van de totale zendtijd overschrijden, maar in het jaar 1963 kwam men met 3% royaal onder het gestelde maximum aan reclamezendtijd. Men was met de blokken aan vaste uitzendtijden gebonden en deze bestonden uit korte filmpjes die door reclamebureaus werden aangeleverd aan de RAI. Ze werden vooraf gescreend door de Azioni Commerciale Iniziative Spettacolo (SACIS). Ze werden dus vooraf getoetst aan de strenge regels die men had opgesteld.

Begin 1963 waren er cijfers bekend gemaakt inzake hoe populair dit jonge medium eigenlijk in Italië was. Men had voor radio-ontvangst ruim 9 miljoen geregistreerde aansluitingen terwijl voor de televisie een getal van 3,5 miljoen aansluitingen werd genoemd. Wel werd aangegeven dat het gemiddelde bezit van een toestel in diverse delen van het land nogal verschilde. Zo hadden in het centrum van het land 33 van de 100 gezinnen een televisie in huis. In het noorden en zuiden lag dit aantal 20 op 100 en op de beneden liggende eilanden lag het op 16 op de 100 gezinnen. Rome stak echter overal bovenuit daar meer dan 50% van de gezinnen al in het bezit van een televisietoestel was. Logisch gevolg voor de enorme toename aan toestellen en dus kijkend publiek was een enorme terugloop in bioscoop bezoek te noemen. Maar de nationale filmbond was wel zo slim geweest ten tijde van de oprichting van de televisie in het land al een contract aan te gaan met de RAI waarin werd vastgelegd dat alleen films, die ouder dan vijf jaar waren, mochten worden vertoond op de televisie. Een regelgeving die al decennia lang niet meer bestaat. Daaraan vast gekoppeld werd tevens vastgelegd dat de RAI met een bepaalde regelmaat een programma zou moeten uitzenden waarin het leven van de cinematografie zou worden gepromoot. In 1963 kwam er trouwens nog een appendix aan de regeling daar de bioscoopexploitanten afdwongen dat op erkende feestdagen en de dagen direct daar aan voorafgaande in het geheel geen uitzending van speelfilms mocht plaatsvinden.

Eerder dat jaar, op 23 juli 1963, vond in het toenma-

lige Joegoslavië een enorme aardbeving plaats met als centrum de hoofdstad Skopje. Nog steeds staat de klok van het oude station van deze plaats op 17 minuten na 5, het moment dat de aardbeving een aanvang nam. Liefst 1006 personen kwamen om het leven en een mooie oude stad diende opnieuw te worden gebouwd. Het was niet de eerste keer dat de historische stad een aardbeving beleefde. Vele kleine en grote schokken gingen vooraf. In het jaar 518 werd zelfs de gehele stad verwoest. In de zomer van 1963 kwamen tal van acties van de grond en in de maand december 1963 werden we via ons favoriete muziekblad, in dit geval het toen al stokoude 'Tuney Tunes' als jeugd herinnerd aan het gegeven ook een steentje te kunnen bijdragen aan de wederopbouw van de stad.

Trini Lopez op cover Tuney Tunes

Er werd namelijk een talentenjacht georganiseerd op vier aaneensluitende dagen, waarbij op Tweede Kerstdag de aftrap werd gegeven. Het werd georganiseerd door Cees en Ton Mentink in samenwerking met de NV Bovema uit Heemstede en Tuney Tunes. Het werd gehouden in restaurant 'Meerrust' in Warmond en de baten, zoals het zo mooi werd omschreven, kwamen ten bate van de opbouw van Skopje. Tal van prominente sterren uit de Nederlandse teenager-muziekwereld traden tijdens deze wintervierdaagse op en ook amateur-artiesten stonden uitgebreid op het podium om achteraf door een jury in het kader van 'Jong Talent' te worden beoordeeld. Winnaars zouden een auditie in de studio van Bovema winnen en maakten dus een kans op de toenmalige 'zwarte schijf' te worden vastgelegd. Er werd gestreden in vier categorieën en wel: rock and roll, moderne jazz, oude stijl jazz en diversen. Onder deze laatste categorie verstond de organisatie alle vocale genres en cabaret. Helaas kan ik niet melden wie de winnaars werden daar niet alle, destijds aangeschafte, edities van Tuney Tunes bewaard zijn gebleven.

Terugdenkend aan 1963 kom ik al snel in gedachten bij de toen twintigjarige Salvatore Adamo, die niet alleen veelvuldig op de radio te beluisteren was maar ook, vergezeld met zijn hele familie, te gast was in het zeer populaire AVRO televisie programma 'In de Vuist' met Willem 'O' Duys. Adamo werd op 1 november 1943 geboren in Italië en was vanaf zijn vierde levensjaar woonachtig in België, alwaar zijn vader een baan had gevonden als mijnwerker en onderdeel was van het enorme aantal aan gastarbeiders, dat België overstroomde. In 1959 werd de toen nog zeer jonge Adamo al ontdekt door Réne Clair in Bergen en reeds in 1960 won Adamo, die vloeiend Frans, Engels, Italiaans en Frans sprak, het vermaarde 'Concours de Charles Aznavour' in Parijs.

De gestrande Uilenspiegel

Gevolg van deze zege was niet alleen een optreden met Charles Aznavour in het Lido in Parijs maar een rondtoer door Frankrijk en België. Ook was er een optreden op de Vlaamse televisie in het programma 'Tienerklanken'. In een studio in Kortrijk werd Adamo ondervraagd. Maar dat was niet het enige. December 1963: een droevige maand in de geschiedenis van Radio Antwerpen, dat haar programma's uitstraalde van de MV Uilenspiegel, een betonnen schip voor de Vlaamse kust. Dezelfde maand zou de eigenaar sterven en het schip niet veel later van haar ankers slaan en er dus op die manier een voorlopig einde komen aan de geschiedenis van de Vlaamse zeezenders.

Terugkomend op Adamo kan ik melden dat hij eens te gast was in het programma van Radio Antwerpen en gevraagd werd in hoeverre hijzelf ook teksten schreef. Hij meldde: 'Liedjes, oh ja, niet veel. Ik heb eens een liedje gemaakt voor Rex Gildo, genaamd 'Rosina' en er zijn wat nummers van mij door artiesten in Amerika opgenomen. Duidelijk moet zijn dat Adamo toen al de eenvoud zelve was en geen opgevoerde pretenties had. In gedachten hoor ik 'Amour Perdu' en het latere 'Dolce Paola' terugkeren. Adamo verklaarde ook zijn eigen favorieten te hebben, waaronder: Cliff Richard, Joey Dee, Edith Piaff en natuurlijk Mr. 1000 Volt, Gilbert Becaud.

Adamo

Terugblikkend op Armour Perdu kan ik nog melden dat er vrijwel direct een Nederlandstalige versie uitkwam in de uitvoering van Hans Boekhout, welke de historie inging als 'Alleen voor jou'. In de maand

december 1963, waarin we deze keer terugblikken, werd tevens aangekondigd dat Adamo voor een klein tournee naar Nederland zou komen waarbij hij begeleid zou worden door Rob de Nijs en de Lords. Met de komst van Adamo was trouwens de Franse invloed op de Nederlandse radio groeiende want ook Françoise Hardy en Johnny Halliday hadden menige harten als gestolen. Goed we hadden het al even over het gegeven dat Rob de Nijs Trini Lopez zou gaan begeleiden. Hijzelf had met zijn Lords een cover opgenomen van ‘ Blue Velvet’, hetgeen ‘ Hoe heet je’ werd.

Rob de Nijs

Even terugkomend op Hans Boekhout en zijn versie van één van de vele hits van Adamo kan worden gesteld dat ook in die periode er nog volop sprake was van de zogenaamde covers. John Lamers wist heel goed in te spelen op het enorme succes van Trini Lopez, die in die tijd menig omslag van tijdschriften wist te halen gezien zijn hit ‘I like to be in America’. John Lamers maakte er simpel ‘A-Me-Ri-Ka’ van. Mijn zus Rika was meer wild van Vico Toriani. Maar Lamers maakte meer vertalingen van de successen van Lopez want zijn ‘If I had a hammer´ werd ´Oh! Had ik een hamer’. Een andere leuke cover vond ik wel ‘Harry de harige aap’ van het Cocktail Trio dat aardig insprong op het succes van Ray Stevens.

Ach, en naast Herman Stok, die eerder in 1963 Dick Duster had opgevolgd bij de VARA als presentator van ´Tijd voor Teenagers´ hadden we in 1963 ook de gelegenheid te luisteren naar de AVRO, alwaar de nu overbekende Jos Brink (foto) als tieneridool destijds een teenagerprogramma presenteerde onder de naam ´Tussen 10~ en 20-‘. Hij werd zelf zo populair dat de mensen achter Fontana, een onderdeel van Phonogram en dus Philips, een plaatje maakten over zijn populariteit, waarbij hijzelf ook enkele zinnen zong, waaronder: ‘ Ik ben de gids, voor jullie hits, Skip zoekt ze uit. Achter de ruit. Swing sweet, twist of bosa nova, en ene topper tot besluit.’ Maar hij bracht ook, onder het Favorieten Express label, het nummer ‘ Pas Goed op jezelf’ uit.

Ik zat zelf op dat moment in de tweede klas van de middelbare school en had nog geen flauw idee wat mij nog zoal op studiegebied zou gebeuren. Na deze opleiding, waarbij opmerkelijk genoeg bekende muzikanten in mijn klas zaten, zouden er nog velen volgen. Wie zaten er dan in die klas op de Ludgerdusschool en de Cort van der Lindenschool in het mooie Groningen? Tja, allereerst de latere Nederlands Elftal voetballer Hugo Hovenkamp. Zijn ouders woonden aan de Vinkenstraat in Groningen en hadden gereserveerde plaatsen in de St. Franciscuskerk Zaagemuldersweg. De weg waar ook hij zijn grote successen zou halen, alvorens naar Alkmaar te vertrekken en niemand meer te kennen uit de Martinistad Groningen.

Hij was niet de enige, want ook Hans Waterman zat bij mij in de klas op de lagere school. Zijn vader had gewerkt in de west bij de Shell en ik dacht dat de familie in 1959 of 1960 naar Nederland terugkeerde. Ze woonden in een zogenaamde Duplexflat aan de St.-Eustatiastraat in Groningen. Hans Waterman leerde mij de blues kennen van Ray Charles en op zijn slaapkamer hoorde ik voor het eerst ‘What I’d say’ van Ray Charles. Maar ook Wim Ennes leerde ik kennen via de school. Op de MULO zat Willem Ennes bij me in de klas. Hij zou later, hoe toevallig, samen met Hans Waterman en een tweetal anderen, Solution vormen. Wim heeft nadien veel muziek gemaakt voor televisieprogramma’s en reclamespots en woont al jaren samen met Astrid Joosten.

Wat bond ons meer? De meisjes op school? Natuurlijk maar ook de reclame in de kranten en de tijdschriften want die op radio en televisie – uitgezonderd Radio Veronica, zou nog jaren op zich laten wachten. Er waren natuurlijk tal van acties via tijdschriften die wel doordrongen via de ‘censuur’ van onze directeur Le Roux en de muziekbladen, die we kochten. Terugkijkend is de meest de meest imponerende campagne wel die ‘met melk meer mans’.

Vier keer werd de letter ‘m’ veelvuldig door het reclamebureau gebruikt in de campagne ‘Melk is in, Melk is vurrukkululluk’. Want melk beschermde ons tegen kou, griep en andere kwaaltjes en verhoogde onze weerstand met natuurlijke bouwstoffen en bovendien hielp de melk ons, groot en klein, vitaal de winter door.

Ondertussen kwam in de laatste maand van 1963 de nieuwe LP van The Big ‘O’ dan wel Roy Orbinson in Nederland uit. De op 23 april 1938 in Odessa geboren

Orbinson verbleef drie jaar lang vrijwel onafgebroken in de Amerikaanse hitparade en in West-Europa was zijn ster ook stijgende. Hij had destijds net een tournee achter de rug in Engeland, waar hij optrad tezamen met groepen als Freddie and the Dreamers, The Searchers en The Tremeloes – die op dat moment nog Brian Poole als leadzanger hadden en net op de hitlijsten hadden vertoefd met 'Do you love me', een song die eerder door The Counters was opgenomen, maar niets was geworden, ondanks goede airplay op de radio. Terugkomend op die LP van Roy Orbinson kun je rustig stellen dat het eigenlijk zijn mooiste LP is geweest met nummers als 'All I have to do is dream', 'Blue Bayou', 'Beautiful Dreamer' en 'In dreams'.

Maar ook werd ons onder de aandacht gebracht dat er in Amerika een nieuwe meidengroep was opgestaan, waarvan de drie leden net de middelbare school hadden verlaten en in de VS net hun eerste single hadden opgenomen onder de titel: 'A breath taking guy'. 'Let op, ze zijn in Europa nog niet bekend, maar binnenkort zullen ze de aandacht op zich doen vestigen', werd ons te kennen gegeven in ons favoriete muziekblad. De meisjes werden niet individueel voorgesteld maar er werd wel verteld dat de meidengroep op Motown was uitgebracht en dat ze The Supremes heetten.

Wat stond er zoal in doorsnee in de Hitlijsten van de maand december 1963? Ik kies er vijf uit de lijst van de Top 25 met als laatste, nummer 25, het prachtige geluid van de Surfin' Sound van Jan and Dean met Honolulu Lulu. Wat ik destijds ook erg mooi vond is terug te vinden in de lijst op plaats 18: 'Judy's turn to cry' door Leslie Gore. Maar ook de eerder genoemde Johnny Halliday met 'Tes tendres annees' en wel op plaats 9. Het debuut met 'Fingertips part 2' van Stevie Wonder stond op nummer 5 en als absolute topper was daar 'Devil in Disguise' van Elvis Presley.

Al met al een geweldige lijst, waarbij gesteld kan worden dat 1963 een mooi muziekjaar was. Ook in de komende aflevering van deze serie keer ik terug bij dit jaar.

HANS KNOT

Vorig jaar zomer had Martin van der Ven een heel lang interview met Ulf Posé die niet alleen bij de WDR en andere Duitse omroepen heeft gewerkt maar ook bij Radio Luxembourg en Radio Nordsea International in 1970 actief was. In de vorige aflevering waren we aangeland bij het verschil van presentatie tussen RNI en die op Radio Luxembourg.

Ulf: Bij Radio Luxembourg lag het geheel anders. We moesten ons daar veel meer met bepaalde thema's bezighouden en in de nachtelijke uren kwam het er zelfs op neer dat we helemaal geen platen aan- en afkondigden maar moesten proberen met het aangegeven thema de luisteraars bij de les en dus aan de radio te laten kluisteren. Dus hoe attractiever het thema des te beter de luisteraar bleef hangen.

De collega's bij de WDR hebben zich helemaal de ogen uit het hoofd gekeken toen ze zagen hoe ik bezig was. Ik heb ze alles verteld over ´format radio'. Ook ik had er, voordat ik bij RNI aan de slag ging, nog nooit van gehoord. Roger Day heeft me er alles over geleerd en hij vertelde destijds dat hij het al had meegenomen van Radio Caroline, alwaar hij in 1966 ging werken. Hij zei me op die manier te moeten gaan werken want op die manier zou je de meeste luisteraars kunnen krijgen, die ook nog eens blijven hangen bij je programma.

Gedurende de twaalf jaren dat ik binnen de radio- en televisiewereld actief ben geweest, heb ik altijd grip gehad om de keuze van de muziek. Bij RNI was dat heel eenvoudig, ik nam gewoon de door mijzelf gekozen platen mee naar de studio. Daarbij was er een groot aantal dat we zelf mee hadden genomen aan boord. Toendertijd zijn we met twee deejays naar de verschillende platenmaatschappijen in de Duitse bondsstaten gegaan en hebben daar om proefpersingen gevraagd, zodat we de nodige platen aan boord zouden hebben. Bij Radio Luxembourg was dat allemaal totaal anders geregeld. Daar werd men als het ware overspoeld met platen die door de diverse maatschappijen werden aangeboden. Ook

Aan boord van de MEBO II:
Roger Day, Andy Archer en Hannibal
14 apri 1970

hier had iedere presentator de vrijheid zijn eigen muziek uit te zoeken maar daar stond recht tegenover dat de programmaleiding altijd het recht bleef houden in te grijpen. Overdag was er een vaste regel dat niet meer dan 20% van de te draaien muziek Engelstalig mocht zijn. Bij RNI was hier totaal geen sprake van. Bij de WDR was het ook eenvoudiger geregeld. Daar was een duidelijke scheiding tussen muziekkeuze en presentator. Daar waren dus twee mensen voor een programma verantwoordelijk. Als het erop aankwam werd het vaak toch in de handen van één persoon gelegd. Wat mezelf betreft was ik tijdens mijn WDR-periode zowel verantwoordelijk voor de presentatie als de muziekkeuze voor de programma's waarbij ik betrokken was.

Martin: Bij RNI deed zich iets unieks voor als het om de geschiedenis van de zeezenders gaat. Vaak werd er gezegd dat de zeezenders officiële frequenties stoorden. Bij RNI was het zo dat de frequenties van het station door de Britse overheid voortdurend werden gestoord. Dat leidde ertoe dat men regelmatig van frequentie diende te wisselen.

Ulf: Ik moet allereerst toegeven dat ik technisch volledig onhandig ben en heb me daar nooit mee beziggehouden. Bollier meldde slechts dat weer een andere frequentie moest worden aangekondigd. Je had dan net de oude in je hoofd gekregen zodat je er niet meer over na hoefde te denken. En dan begon alles weer opnieuw en kon je de nieuwe frequentie weer opschrijven en proberen in je hoofd te krijgen.

Martin: Nu waren de uitzendingen van RNI in het toenmalige West-Duitsland, de DDR, Oostenrijk en Zwitserland niet bijster goed te ontvangen. Hoe waren de reacties van de zijde van de luisteraars?

Ulf: Gigantisch, met postzakken tegelijk. Van de Duitstalige bevolking kregen we de meeste post uit de DDR, daar we daar waarschijnlijk goed te ontvangen waren. Echt iedere keer was het weer raak. Ook kregen we veel post uit de Scandinavische landen Denemarken, Zweden en Noorwegen en uit Engeland. Maar dat was eigenlijk toen we pas voor de kust van Engeland verankerd werden.

In die tijd heb ik ook vele uitzendingen in het Engels moeten aankondigen. Natuurlijk was het onzin om via de FM voor de Engelse kust programma's aan te kondigen in het Duits. We hebben toen ook vaak in duovorm, Engelsen en Duitsers, gepresenteerd. In een populariteitspoll van de Melody Maker werd ik verbijsterend in 1970 opgenomen in de rij van de 10 populairste deejays. En ik kan je zeggen dat dit fascinerend was.

Als je naar belevenissen kijkt gedurende mijn loopbaan dan heb ik het mooiste wel beleefd bij Radio Luxembourg. Paul McCartney startte zijn tournee met de groep Wings. The Beatles bestonden niet meer, voor hem was het een nieuw begin en ik wilde hem interviewen. In Offenburg was één van zijn concerten en dus reed ik erheen. Het duurde allemaal erg lang en de organisator, Frits Rau, liet niet iedereen binnen. Maar ik ben ervoor gegaan want ik wilde met alle geweld een interview. Paul McCartney, man té gek. Als 14-jarige was ik al kapot van hem en ik kreeg de gelegenheid om een interview met hem te hebben als 'Ullrich', zoals ik me destijds bij Radio Luxembourg noemde. Ik ging dus naar zijn kleedkamer en daar zat hij, tezamen met zijn inmiddels overleden echtgenote Linda. Mijn hand trilde zo erg dat ik hem met de andere hand moest vasthouden zodat de microfoon niet zou trillen tijdens de afname van het interview. En toen ik eenmaal zat, vroeg hij me wie ik was en dus stelde ik me voor als 'Ullrich' van Radio Luxembourg en zei erbij dat ik ook op een zeezender had gewerkt. Hij vroeg meteen welke en ik zei RNI. Hij keek me aan en zei toen meteen dan moet jij 'Hannibal the Cannibal' zijn. Een betere waardering kon ik niet krijgen en vanaf dat moment heb ik geen seconde meer met mijn handen getrild.

Wings 1971

Martin: Wat was eigenlijk de reden van je vertrek bij RNI?

Hannibal, Axel en Andy Archer

Ulf: Wel, de wet tegen de zeezenders was ondertussen in Duitsland ondertekend.

Martin: Maar je collega Axel was toch ook een Duitser en die bleef wel?

Ulf: Ja, ik weet het.Het international verdrag tegen de zeezenders was in 1970 al door Duitsland geratificeerd. Ik was een Duitser en we hebben na de ondertekening het één en ander overlegd. Ja, hoe heet je dan: mijn deejaynaam was Pascal Posé en in Duitsland kende men mij zeker. Ik werkte in vier grote discotheken en kon dus beter een beetje voorzichtig zijn. Na lang overleg kwamen we met het idee de naam Hannibal, daarbij aan toegevoegd 'de kannibaal van Radio Nordsee' te gaan gebruiken. Mijn normale naam was al bekend door mijn betrokkenheid bij het Galaxy-project. Tja en ik was er een beetje flauw van om met de namen te blijven spelen en wist heel precies dat, door de invoering van de wet, je als Duitser tegen een gevangenisstraf van maximaal 2 jaren kon aanlopen en daar had ik beslist geen zin in. Dus heb ik vervolgens tegen Edwin Bollier gezegd dat ik graag wilde stoppen omdat het me allemaal te riskant werd. Wel heb ik hem gevraagd nog een keer met de tender naar het schip mee te mogen om al mijn meegebrachte grammofoonplaten te kunnen ophalen. Als antwoord kreeg ik van hem te horen dat ik dan maar zelf een schip moest huren om de platen van boord te halen. Het was inmiddels een gigantische stapel met de toenmalige tophits geworden, die ik op die manier kwijtraakte. Ik heb vervolgens nog vier weken in de discotheek 'Alabama' in Dörpen in de omgeving van Papenburg (Emsland) gewerkt. Dit onder de naam 'Hannibal van RNI'. Ik heb er gigantisch mee verdiend en kon na vier weken werken een bedrag van 7000 DM in mijn zak steken, hetgeen voor 1970 een gigantisch hoog bedrag was.

Rond die tijd heb ik dus ook gesolliciteerd bij Radio Luxembourg. Ik werd uitgenodigd voor een stemtest. Ik droeg in die tijd nog een baard en de programmadirecteur van de Duitse service, Helmut Stoldt, hoofd presentatie Frank Elstner en Jochen Pútzenbacher (de latere chef presentatie) lieten mij aan het werk. Met Frank moest ik een interview afnemen. Met Jochen moest ik een interview afnemen, terwijl hij zich voordeed als een bekende kunstenaar. Na een uur zei Stoldt tegen me dat ik een nieuw schip had als onderkomen. En dus had ik op 1 augustus 1970 een nieuwe baan bij Radio Luxembourg, dit met vier weken proeftijd. Op de laatste dag van een dergelijke periode werd altijd tegen de nieuwe presentator verteld of hij weg moest of mocht blijven. Natuurlijk een keiharde methode, maar ik had het geluk dat ik mocht blijven. In totaal was ik er 3,5 jaar werkzaam onder de naam Ullrich. Frank Elstner betreurde het dat ik uiteindelijk wegging. Hij heeft me toen ook gezegd dat ik hem zeer goed was bevallen en dat ik te allen tijde kon terugkomen als ik een baan nodig had. Ik ben daar niet op ingegaan en dus ook niet teruggekeerd. Vanaf eind 1973 ben ik vervolgens, samen met andere presentatoren, het WDR-programma 'Radiothek' gaan presenteren. Op die manier rolde ik de publieke omroep binnen en werkte ik niet alleen voor de WDR maar ook voor de NDR, Radio Bremen, SWF (daar was ik het liefste gebleven want met meer plezier heb ik nergens anders gewerkt), Hessischer Rundfunk, Radio Stuttgart, DLF en de Deutsche Welle. Alles tezamen zo'n zeven jaar.

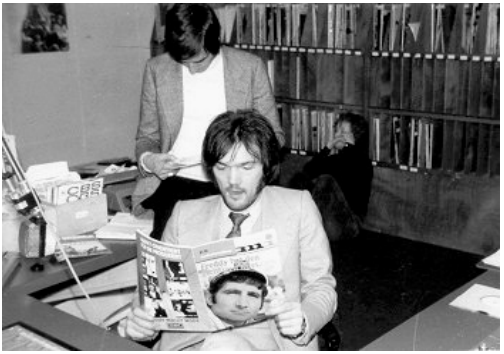

Hannibal in de RNI-studio

Martin: Ik heb zelfs gelezen dat je volop afwisseling had in je werk want je bent zelfs sportpresentator geweest bij de WDR?

Ulf: Ja, klopt samen met Ernst Huberty. Mijn taak was het op een feuilletonachtige manier de sportberichten te brengen. Ik was echter geen sportverslaggever in de klassieke betekenis.Op een dag was ik op bezoek bij de Düsseldorfer EG en moest een verslag maken van de ijshockeyontmoeting tegen de Kolner Haie. Nog nooit eerder had ik een ijshockeywedstrijd gezien. Ik heb toen aan een vertegenwoordiger van de club gezegd dat ik een drie minuten durend verslag moest maken en gevraagd of er iemand naast me kon komen zitten om de spelregels uit te leggen. Tijdens de gehele wedstrijd kwam er vervolgens een jeugdtrainer naast me zitten die me de nodige regels heeft uitgelegd. De cameraman en de geluids-

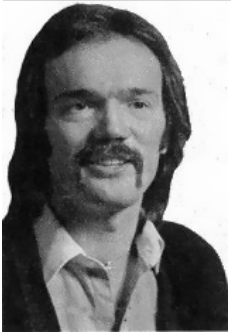

technicus deden hun werk en in de studio gebeurde vervolgens de reportage en met de opgedane wijsheden van de jeugdtrainer heb ik de reportage ingesproken. Zo ging het destijds op het prille pad van de sportverslaggeving.

Martin: Je hebt ook op de televisie programma's gepresenteerd met als voorbeeld ' Musik aus Studio B'.

Ulf: Ja dat was in 1977. Curd Jürgens kwam voorbij, Paola (tijdens mijn eerder verblijf in Zwitserland had ik Zwitsers Duits geleerd) en zij kon mij niet van een echte Zwitser onderscheiden. Verder Miriam Francis, Al Martino en vele anderen. Bij dit programma had je een jaar lang afwisselende presentatoren. Van mezelf kan ik zeggen dat ik beslist geen goede televisiepresentator was. Wel kon ik me erg goed redden als radiopresentator. Televisie was mijn medium echt niet. Alles moest je uit je hoofd leren, je moest de camera telkens in de gaten houden en echt spontaan doen op de televisie was er in die tijd nog niet bij. Later introduceerde Thomas Gottschalk deze vorm wel op de Duitse televisie. Hem heb ik trouwens eens ontmoet tijdens een concert van de Duitse groep The Scorpions. Hij wilde met alle geweld een interview met de groep, maar ze voelden er niets voor dit figuur van de Bayerische Rundfunk ter woord te staan. Hij heeft me toen gevraagd te bemiddelen. Ik had als RTL-man totaal geen probleem en was bekend. Ik heb ze toen gevraagd toch ook maar eens met hem te gaan praten. Hij was toen al bijzonder groot en dun - op soortgelijke wijze als vandaag, een heel aardig mens. Zo kon je mensen kennen leren, het was een gekke tijd.

Ik heb bij het programma 'Musik in Studio B' ook twee muziekprogramma's met Kurt Edelhagen en zijn orkest mogen presenteren. Die uitzending heette 'Musik Extra 3'. Uit die tijd heb ik trouwens niets tastbaar overgehouden, slechts de platen en de adresboeken. Maar geen bandopnamen of foto's. Sinds 23 jaar werk ik op een heel ander terrein, dat van de persoonlijkheidsontwikkeling. In 1980 ben ik bij de WDR met werken gestopt. Ik kreeg een keer een gesprek met een klant over zijn speciale jazzverzameling en hij vertelde me dat hij nog geluids- en videoopnamen had van programma's met Kurt Edelhagen, waar ik de presentatie van deed. Zo heeft die klant destijds, 15 jaar na de uitzending, het programma nog voor me gekopieerd. Eindelijk kon ik mijn kinderen eens laten zien hoe hun papa er destijds uitzag. Die hebben slechts gelachen en 'stuitend' geroepen. Heel leuke herinnering.

advertentie

60 YEARS OF AFN EUROPE

UNIEKE DUBBEL-CD!!

Dit jaar bestaat het American Forces Network zestig jaar. Voor die gelegenheid stelde AFN-kenner Ingo Paternoster i.s.m. John Proven- een dubbel-cd samen met een keur van opnames die hij in de loop van de tijd verzamelde.

De dubbel-cd "60 Years of AFN Europe" is te bestellen door 20 Euro te sturen naar:
Ingo Paternoster, Postfach 127, D-86439 Zusmarshausen, Deutschland.

Deze prijs is al inclusief verpakking en verzending. Liefhebbers buiten de landen die de Euro hanteren, krijgen de cd's thuis gestuurd voor een bedrag van 15 Pounds.

Martin: Samenvattend waren er twaalf interessante jaren bij verschillende stations met een diversiteit in ervaringen binnen het journalistieke bereik. Een persoon, van wie men bij elk station zou zeggen: die willen we graag hebben. Dan blijft toch de vraag opkomen waarom je er eigenlijk mee bent gestopt?

Ulf: Dat heeft een bittere achtergrond en de reden is tot nu toe niet openbaar geworden. Ik kan er nu wel over praten. Bij de WDR had je naast de personen die een vaste dienstbetrekking hadden ook een grote groep freelancers die een soort van vaste plek hadden en een aantal programma's presenteerden en ook aan vaste regels waren gebonden. Op een bepaald moment, toen het met de WDR financieel slecht ging, wilde de leiding af van de contracten met de langdurig aanwezige freelancers.

Toendertijd had ik een mooi idee, ik heb namelijk MTV uitgevonden. Niemand gelooft me, maar ik was het die met het idee ervan kwam. Niemand wilde echter het idee tot station realiseren. Ik heb daar echt lang mee rondgelopen en op een bepaald moment sprak ik met Rolf Spinnrads en voor hem heb ik het programma 'WDR Platenküche' geregisseerd en er de artiesten voor geregeld. Ze wilden een goedkoop programma maken en ik heb ze verteld hoe ze dat moesten maken. Namelijk de uitzending van Radio 1 overzetten als idee op de televisie. We kopen gewoon een partij videoclips die vertoond worden, de presentator zit in de studio met om zich heen een paar filmblikken. Verder is er een regisseur en een camera die op afstand wordt bediend en klaar is kees. Dat kostte bijna geen geld en je had verder ook geen decoratie of wat dan ook over. Ralf zei echter dat we de artiesten moesten halen en iets meer moesten produceren anders zouden we de rechten op het uitzenden van de banden gaan verliezen.

Ik heb toen gezegd dat ik het een en ander zou gaan regelen en heb alle platenmaatschappijen afgebeld en uiteindelijk heb ik alle rechten voor de Duitse markt voor de videoclips in handen gekregen. Tenminste dat dacht ik. Ik had de contracten in handen en ging naar Rolf Spinnrade. Hij leeft helaas niet meer en heeft destijds ook Hape Kerkeling en de Otto ontdekt. Hij was een heel innovatieve redacteur en zei: "Kijk eens, ik heb alles, wij kunnen beginnen." Maar hij bedoelde: Dan ben ik als redacteur en regisseur eigenlijk overbodig. Grote show, en de kunstenaars moeten hier zijn, en ik wil met hen 's avonds gaan eten... "Maar dat hoef je toch allemaal niet te doen." Hij heeft het gewoon niet willen doen. Vervolgens ben ik naar de Hessische Omroep gegaan. Ik had heel goede contacten en heb hen het concept voorgelegd. Ze kwamen toen met het antwoord: "Het format is niet modern, dat is je radio op de televisie, zoiets doet geen mens." Dat was in 1976. Vijf jaar later, dus in 1981, was het dé hit. Maar goed, dat was even alleen maar een verhaaltje tussendoor. Waarom ik ben uitgestapt is relatief snel verteld. Er waren deze 'vaste feesten' en de freelance medewerkers brachten de omroepen voor de rechter en wonnen dan ook het proces.

Ik heb vervolgens ook een proces tegen de WDR aangespannen. Dat was wel gek, ook voor mijn collega's. Uiteindelijk heb ik wel een fout gemaakt. In eerste instantie werd de volgende rechterlijke uitspraak getroffen: 'De persoon in kwestie dient in vast dienstverband genomen te worden – in de omvang van uren waarin hij momenteel werkzaam is en met het salaris dat hij momenteel verdient. Dat was een sensatie, dat kreeg niemand. Men kon bij de WDR als vaste omroeppresentator 7000 tot 8000 DM verdienen – best wel veel geld. Maar ik werkte alleen maar op maandag (Radiothek), op dinsdagmiddag twee uur, verder had ik nog een Rock 'n Rollprogramma van één of twee uur – dus ik heb in de week

Ulf Posé, Martin van der Ven en Graham Gill (Erkrath, 2003) © Martin vd Ven

gemiddeld zes uur gewerkt. Dat moest je wel voorbereiden, maar als je twintig jaar in de business bent, wat ga je dan nog voorbereiden? Dat is zo klaar. De voorbereiding van een programma duurt een half uur. Dus je kan zeggen dat ik circa negen uur per week heb gewerkt. Voor deze negen uur kreeg ik een kleine 15.000 DM. Zo bracht een uur werken tenminste 400 DM aan salaris voor een freelancer op.

Dus omgezet kwam de uitspraak op het volgende uit: “De man krijgt een vast dienstverband van zes uur en krijgt maar liefst 15.000 DM…” De WDR ging in tweede instantie in beroep bij het Oberlandesgericht – en ik heb opnieuw gewonnen. Vervolgens kwam het Bundesarbeitsgericht om de hoek. Wij waren daar met een advocaat en de rechter in haar mooie rode toga zei: “Ja, wij zullen wel een oordeel in uw zaak uitspreken – maar wil je dat eigenlijk?” Ik keek mijn advocaat aan, en de rechter zei nog: “U kunt de aanklacht terugtrekken, u verliest uw recht op uitkering toch niet.” Mijn advocaat vroeg mij wat ik wou.

Ik zei – en was blijkbaar echt een idioot: “Ik wil mogen werken. Mij gaat het niet om een vast dienstverband, ik wil graag werken.” Dus stelde hij voor: “Dan trekken wij de klacht terug.” Ik, idioot, had het oordeel moeten aanvaarden en had tegen de WDR moeten zeggen: “Ik heb hier mijn vette rechterlijke uitspraak!” Daarop wachtten ook veel van mijn collega’s. Als de uitspraak van het Bundesarbeitgericht was bevestigd hadden wij allemaal een aanklacht ingediend om een vast dienstverband te krijgen dat zij aanboden en voor dat eerder genoemd geldbedrag. Dat zou sensationeel zijn geweest, want ik verdiende misschien meer dan de directeur. Dat was wel gek. En ik, idioot als ik was, trok de aanklacht terug en heb dan aan de WDR geschreven: “Ik wil alleen maar werken.” Zij hebben toen gezegd: “Heerlijk”, en ik mocht ook weer werken.

Maar toen kwam de tweede fase van 1980 en dan moet ik tot mijn schande toegeven dat ik een zeer grote persoonlijke fout heb gemaakt. Ik heb een autoongeluk veroorzaakt waarna ik ben doorgereden. Als gevolg daarvan is mijn rijbewijs voor de periode van een jaar ingetrokken. Natuurlijk werd dat destijds, omdat ik een bekende persoon was, groots uitgemeten in de kranten. Ik schaam me ook diep dat ik dit ooit heb gedaan, het doet me ook zeer pijn maar het is nu eenmaal gebeurd. De WDR-leiding stelde dan ook: ‘Die kerel staat uitgebreid in de media, die moet er bij ons direct uit.’ Toen heeft mijn redacteur me dan ook ontslagen. Hij vertelde me dat ik geen programma meer zou krijgen en dat ik op 31 december kon inpakken en wegwezen. Ik was zeven jaar in dienst geweest bij de WDR en ik heb dan ook om een afspraak gevraagd bij de programmadirecteur Manfred

Jenke. Hij heeft me echter geen ruimte voor een gesprek gegeven omdat hij niets meer met me te maken wenste te hebben. En dus heb ik op oudejaarsdag 1980 mijn laatste uitzending bij de WDR gedaan. Vervolgens heb ik nog een rechtszaak moeten voeren. De vrouwelijke rechter bij de Staats Arbeidsrechtbank had me immers toegezegd dat ik rechten zou behouden op mijn sociale verzekeringen. Eerst werd er totaal niet meegewerkt en vroeg de rechter zich daar af wat die kerel eigenlijk wel niet wilde, mede omdat hij zijn klacht had ingetrokken. Dus had ik eigenlijk de kaart Aas getrokken, als ik dat zo mag zeggen.

Martin: Maar je bleef wel consequent en bent niet meer in de omroepwereld teruggekeerd?

Ulf: Ja, want ik had geluk. Ik had altijd wel contacten en contracten. Ik heb bijvoorbeeld vele jaren de historische jaarmarkten voor Harry Owens georganiseerd, die later het circus 'Salomé' had. Ik was ook met Bernard Paul van het circus 'Roncalli' bevriend. Ik heb hem geholpen, zodat zijn circus heden ten dage überhaupt nog bestaat. Hij is mij nog een heleboel geld verschuldigd. Hij zal mij nooit het geld terugbetalen, maar hij is het mij toch schuldig, want hij heeft toentertijd gezegd: "Ulf, ik heb geld nodig!" Ik was ja een bekende omroeppresentator en heb beloofd hem te helpen. "Okay", zei Bernhard. "Jij krijgt 12 procent." Toen ben ik op Günter Hill, de baas van Samson Tabak (Niemeyer-Oldenkott), afgestapt. Hij kende mij goed en ik heb tegen hem gezegd: "De Bernhard Paul, die vroeger met André Heller het circus had, wil in Keulen een nieuw circus 'Roncalli' openen. Willen jullie hem niet sponsoren?" Hij antwoordde: "Meneer Posé, als u het zegt, dan is het een goede zaak en halen wij in noodgevallen zelfs geld uit de porto kassa. Dan moet het goed wezen." Bernhard Paul heeft, tenminste zover ik weet, in twaalf jaren van Niemeyer-Oldenkott meerdere miljoenen marken aan sponsor gelden ontvangen en heeft mij mijn geld nooit terugbetaald. Had hij de afspraak nagekomen dan was ik een rijk man geweest. Maar goed sommige dingen lopen ook wel eens verkeerd in het leven.

Ulf Posé (anno nu)

Maar twee jaar voor mijn vertrek bij de WDR hoorde ik van één van de presentatoren op een beurs voor het eerst van "trainingsseminaries". Zo stuurde mij een klant naar Zwitserland naar een trainer en zei: "Gaat u dat eens een keer bekijken." Ik antwoordde: "Wat moet ik er, dat moet je mij wel betalen." Ik

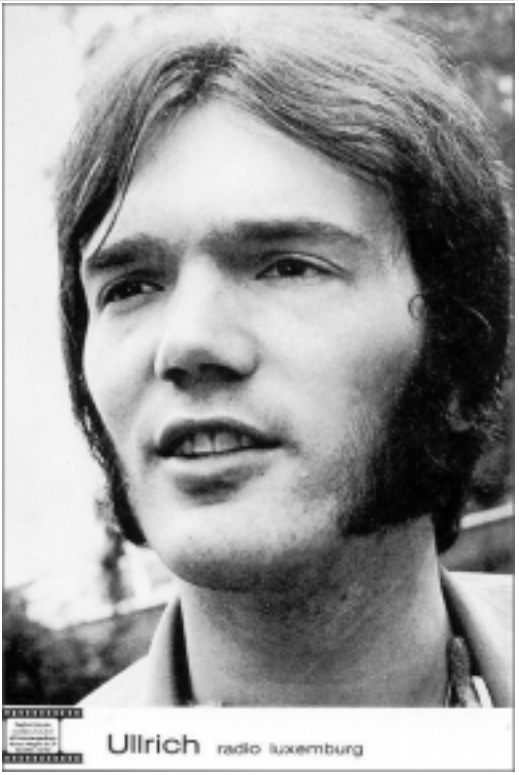

heb toen zelfs een vergoeding ontvangen voor de deelname aan een seminaar. En ik heb toen ook een beurs gepresenteerd, die IBA'78 of iets dergelijks heette. Ik vond dat fascinerend. Daar kon je nog iets leren.

Nu moet ik wel vertellen dat ik tijdens mijn periode bij RTL de toenmalige bondspresident Gustav Heinemann in communicatievraagstukken kon begeleiden. De politici huurden zich toen bekende omroepmedewerkers in. Zo heeft Frank Elstner lange tijd mevrouw Mildred Scheel begeleid. Daarnaast heb ik ook Willi Weyer, de voormalige FDP- minister voor binnenlandse zaken en toen een jonge man, mogen begeleiden. Voor Willi Weyer mocht ik de actie 'Een hart voor kinderen' mee ontwikkelen. Uit mijn huidige perspectief moet ik zeggen: "Wat ben je eigenlijk met je zelf ingenomen geweest, dat je zoiets kunt, dit soort politiek belangrijke personen een advies te durven geven." Maar zij waren wel geïnteresseerd naar het oordeel van dit soort omroepmedewerkers. En zo heb ik het aangedurfd hen te begeleiden. Dat was een vertrekpunt. Ik had het toen opeens door: dat zou een alternatief voor de omroep kunnen worden. Dat was dus 1978.

Twee jaar later stond ik dus op straat en heb me laten opleiden voor het nieuwe beroep. Ik heb al mijn geld geïnvesteerd en was vervolgens failliet. Mijn eerste huwelijk ging stuk, want mijn vrouw zei: "Je bent wel gek, je gaat ons mooie, maatschappelijke leven riske-

ren". Ik heb bijvoorbeeld voor de probleemtijd in de Phillipshalle, in Düsseldorf, geen entree hoeven te betalen. Als ik er naar toe reed, hebben zij alleen maar gezegd: "Ulf Posé van de WDR – die mag hier naar binnen." Ik had geen backstage-kaart nodig, de beveiliging wist wie ik was. Dat waren ongelofelijke privileges, die wilde mijn vrouw niet verliezen. Dus is ze van mij gaan scheiden. Ik had dus niet langer een baan bij de omroep, was failliet, de banken trokken mijn cheques in, dreigden met een opheffing van mijn bankrekening en mijn auto was weg. Ik heb van mijn zwager steeds de auto geleend.

En toen ben ik na twee en een half jaar opleiding als trainer begonnen. "Hier ben ik", heb ik tegen de klanten gezegd, die mij vroegen: "Voor wie werk jij?" Ik antwoordde: "U mag de eerste wezen..." "Nee", zeiden ze toen, "wij zouden liever de tweede zijn." Zo heb ik twee jaar honger moeten leiden. Maar maak je geen zorgen, niemand hoefde voor mij te collecteren. Heden ten dage heb ik veel meer schulden dan toen, maar kan deze beter financieren. Dus mij gaat het goed. Ik ben sinds 18 jaren weer gehuwd, heb drie jongens, een uit het eerste en twee uit het tweede huwelijk, die zijn nu 25, 16 en 14 jaar. Mijn tweede vrouw heeft mij in de 'ellende' leren kennen. Ze was studente aan de textielvakschool in Mönchengladbach, een beeldschone meid. Ik ben op haar ogen en op haar aard gevallen. Zij was 22 toen zij de gefaalde omroeppersoon leerde kennen maar heeft wel met hem volgehouden. En dat vind ik geweldig!

Ik ben dus 1980 als persoonlijkheidontwikkelaar begonnen en begeleidt tot heden in deze functie verschillende firma's en bedrijven bij vragen zoals: "Hoe kunnen wij enerzijds de bedrijfsdoelen met minimale inspanning realiseren en tegelijk anderzijds een verantwoordingsbewuste en menselijke 'met-elkaar-cultuur' in ons bedrijf hebben?" Ik zit heden ten dage in Jesteburg bij de TÜV Noord en probeer leidinggevende mensen te helpen in het kader van hun verantwoording als leidinggevende. Dat betekent verantwoordingsbewust met het bedrijf en hun medewerkers om te gaan.

Martin: Ik dank je van harte voor dit interessante en door jou zo open gevoerde gesprek.

MARTIN VAN DER VEN

Foto's bij dit artikel: archief Martin van der Ven

HANS KNOT

DE HISTORIE VAN RADIO MI AMIGO

"Tack verliest de macht" DEEL 4

NOG BEPERKT VOORRADIG:

De historie van Radio Mi Amigo deel 4, Tack verliest de macht.

In dit deel beschrijft Hans Knot op boeiende wijze de gebeurtenissen rondom Radio Mi Amigo in het jaar 1978. Unieke informatie, uiteraard rijkelijk geillustreerd met zwart-wit foto's en krantenartikelen. Tevens een overzicht van alle Lievelingen in de periode 1974-1978. Totaal 107 bladzijden leesplezier en nostalgie.

Dit schreef men in de nieuwsgroep erover:

Bij deze hulde aan Hans Knot voor het prettig geschreven boek over Mi Amigo deel 4. Heb het maar in 1 keer uitgelezen, was zo boeiend! Na ruim 25 jaar is de herinnering nog springlevend. Tijdens het lezen beleef je de tijd van weleer.....maar de middengolf is stil. Garbageman©

Je hebt gelijk als je schrijft dat de mi-amigo story deel 4 zeer prettig lezen is. Ik heb het ook in één ruk uitgelezen. Proficiat, Hans. Ik werd er enkele jaartjes jonger van (niet dat ik oud ben hoor). Wery

Het boek kan besteld worden door 15,00 euro over te maken op gironummer 2929268 ten name van J.A. Knot, Groningen, o.v.v. "MA deel 4" en uw eigen adres.

Meer informatie: hknot@home.nl

Stichting Media Communicatie

Postbus 53121 1007 RC AMSTERDAM
Telefoon: (020) 662 11 41 (na 18:00 uur)
E-mail: olt@xs4all.nl
Giro: 4065700
Bank: 98.80.40.301

Nieuw bij SMC: we zijn weer aangesloten bij de groothandel en kunnen u deze maand de volgende cd's goedkoop aanbieden:
MUD GREATEST HITS 10,— euro / THE SWEET GREATEST HITS 12,— euro
PUSSYCAT VERY BEST 10, — euro / ARMAND (BEN IK TE MIN?) 10,— euro
JACK JERSEY GR HITS 10,— euro / SMOKIE BEST OF • 10,— euro
STATUS QUO 12 GOLD BARS 10,— euro

DVD: THE BEATLES FIRST VISIT TO AMERICA. Een fantastische DVD waarin een camera ploeg The Beatles volgt bij hun optredens incl. bij de Ed Sullivan Show. 27,90 euro

Nieuw: RNI boek: Herinneringen aan Radio Noordzee van Hans Knot. Inmiddels reeds de 2e druk.Alleen bij SMC verkrijgbaar 15,— euro

Nieuw bij SMC: Radio Caroline Calling, Rock classics. 3-cd box voor maar 16,— euro

Nog leverbaar: Radio 192 dubbel-cd met vele artiesten uit de jaren 60 en 70 waarvan diverse tracks nooit eerder op cd verschenen. 10,— euro

Uit het SMC museum: platen die al 20 jaar niet meer leverbaar waren:
Jumbo RNI jingle EP 5,— euro
100 offshore radio jingles van Jumbo 10,— euro (2 ep's)
Diverse vrije radio bladen: 3 stuks voor 5,— euro

Vraag onze nieuwe folder aan: vol met nieuwe items.

Nog leverbaar:
Mi Amigo T shirt 12,— euro
RNI t shirt 8,— euro

RNI 220 m.